

La manifestació d'avui

Contribució de l'entusiasme

Ahí celebràvem la diada de l'esperança i de la intel·ligència. Els carrers eren plens de roses i de llibres; avui la munió ciutadana s'ordenarà pels carrers en defensa de l'Estatut que condensa les nostres esperances de poble i representa el fruit de la intel·ligència col·lectiva de Catalunya. No ens dol de tornar-ho a dir: l'acte d'avui no és una manifestació de partit; qu'imaginés amb un significat polític determinat s'erraria de mig a mig. Hi pot concórrer tothom; de segur que s'hi sumaran tots els matisos de la diversitat política catalana, però, per això mateix, la mobilització ciutadana que representa no serà en profit especial de cap organització; serà la representació de la catalanitat alçada unànimement davant d'uns perills que no podem mirar amb indiferència. L'aglutinant d'aquest acte, essencialment popular, és l'instint de Catalunya que es manifesta per damunt dels interessos partidistes i els desborda com una onada irresistible de patriotisme.

La iniciativa del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona trobarà un eco propici en totes les comarques i ciutats de Catalunya. Aquest al·lucament, però, no és ni agressiu ni tan sols protestatari; en reivindicar la integritat de l'Estatut que el poble de Catalunya es feia seu amb el plebiscit del 2 d'agost, proclamem la intangibilitat dels nostres ideals. Catalunya necessita l'instrument de la seva ascensió tal com se l'ha forjat amb les seves mans; si uns recels injustificats, si una falta de comprensió lamentable ens impossibilita de posar-lo en funció tal com nosaltres el necessitem, no serà nostra la culpa si els fruits saludables que n'esperem no són tan profitosos per a tothom com podrien ésser. Ho hem dit altres vegades: l'Estatut no és un fi, sinó una fita que ha de senyalar per a Catalunya i per a Espanya l'ingrés en la veritable història moderna.

La implantació de l'Estatut per a nosaltres serà una prova àrdua, de la qual estem segurs de sortir-ne tan bé com desitgem; però als altres pobles que formen l'Estat espanyol el nostre èxit ha d'ésser un estimol poderós. És possible que de moment, víctimes d'ofuscacions seculars, no ho sàpiguen veure; però estem convençuts que tan bon punt Catalunya tocarà els resultats del nostre

esforç patriòtic, tots els pobles hispànics giraran els ulls a casa nostra, i moguts per una noble emulació, s'encararan valerosament amb la seva realitat particular i trobaran l'energia i la fe per a fer-la més riallera i més fecunda. En el fons l'Estatut és una obra de concòrdia, i la nostra serenitat intrínseca, que no ha d'arribar mai a la desesperació ni a l'exabrupte, és l'esperó necessari per a produir l'enyorada reacció que faci possible la coordinació eficaç dintre la República que ha obert el camí de salvació.

En aquesta concepció, aparentment paradoxal, hi ha la raó més alta de la manifestació d'avui. Catalunya vol ésser atesa en les seves il·lusions, vol satisfer-les d'una manera justa, i per això aprofita aquesta avinentesa per fer sentir darrera dels seus representants parlamentaris la fressa de tot un poble que en aquestes hores d'emoció els segueix unit per l'ideal que batega en tots els cors. Aquesta unitat, però, no pot ésser ni ha d'ésser definitiva ni indefinida, perquè destruir els xocs de les concepcions de govern de cada partit seria anul·lar la complexitat interna de Catalunya, que és el motor més actiu del seu perfeccionament. Aquest front únic polític, que avui tindrà la corroboració més expressiva en la unanimitat popular de la manifestació grandiosa que es prepara, obeeix a la necessitat patriòtica que les circumstàncies creen, i davant dels imperatius d'aquest ordre els catalans hem d'inclinar-nos i dedicar-hi tot el nostre entusiasme.

Per l'Estatut integral

Una manifestació popular a Manresa

Ahí al vespre es formà espontàniament, a Manresa, una gran manifestació popular a favor de l'Estatut de Catalunya, i s'aplegà davant la Casa de la Vila, a la plaça de la República, per fer palesa davant l'autoritat popular el seu desig que aquell Estatut sigui aprovat íntegrament.

El senyor Lluís Prunés, batlle de la ciutat, s'apressà a transmetre a LA PUBLICITAT el següent telegrama:

"Nombrosíssima espontània manifestació expressa en aquests moments Plaça República voluntat poble Manresa sigui aprovat íntegrament Estatut votat per poble Catalunya."

Comentari

Avui, a Reus...

Per a avui hi ha anunciat a Reus un acte d'afirmació. Més exactament: un "Acte d'Afirmació de les Terres de Llengua Catalana". En aquest acte, que tindrà lloc a dos quarts d'onze del matí d'avui, al teatre Bartrina de la catalaníssima ciutat del Camp, hi prendran part oradors de València, de Barcelona, de Tarragona, de Mallorca i del Rosselló. Això és: hi prendran part catalans del Principat, catalans de València, catalans del Rosselló i catalans de Mallorca.

Tots aquells que han propugnat i propugnen la unitat de les terres catalanes sentiran, avui, un doble goig: l'obtingut per la represa, dins el règim republicà, d'actes públics de solidaritat catalana destinats a establir contacte entre els patriotes de la Catalunya gran i l'obtingut per la nova que aquest primer acte d'afirmació de les terres de llengua catalana se celebri, no pas a Barcelona, sinó en una ciutat de tradició catalana i democràtica del Camp de Tarragona.

En afirmar la unitat de les terres catalanes hem afirmat amb la unitat de sentiment la unanimitat de voluntats. Hem esparit de la Catalunya una a totes les regions de la Pàtria gran.

Dins aquesta mateixa pàgina, un patriota valencià (un català de València), Carles Salvador, publica, amb evident oportunitat, una crida encesa als catalans del Principat. No neguem que ens ha commogut com ens commouen sempre les mostres d'afició a Catalunya que ens arriben de les terres de parla catalana.

No pas per un egoisme patriòtic, que no s'avé del tot amb el nostre temperament, ans per l'egoisme d'una cultura incipient en la qual tenim posada la nostra fe. Una cultura que, ultra ésser una aportació original, i gairebé inèdita, a la cultura occidental, és el millor argument per a la defensa de les llibertats polítiques.

LA PUBLICITAT saluda en els oradors valencians, mallorquins i rossellonesos que parlaran aquest matí a Reus, en l'acte organitzat pel Centre de Lectura d'acord amb "Palestra", l'avantguarda dels catalans integrals. — J. V. P.

Unes altres eleccions a Alemanya

Hitler contra Braun

Recents encara els dos escrutinis per a les eleccions a la presidència del Reich, el cos electoral alemany haurà d'acudir avui a les urnes per elegir els Parlaments de diversos Estats. Es com si diguéssim que, avui, molts Estats alemanys han de celebrar les eleccions de la Generalitat, o de les Generalitats. I dient això, el lector s'adonarà de la importància de les eleccions d'avui, perquè quí en realitat mena la política local d'Alemanya són els Parlaments i Govern dels Estats.

La més interessant d'aquestes eleccions és la de Prússia. Un afonisme molt vell diu: "Qui té la Prússia té el Reich". Aquest adagi, exactíssim sobretot des del temps de Bismarck, explica on es concentra avui l'atenció d'aquestes eleccions. Prússia és l'Estat més gran del Reich i el més influent, però d'interès de les eleccions d'avui no depèn precisament d'això. El fet és que avui es juga una gran batalla de partits i que precisament es juga a Prússia el lloc més sentit del Reich. Des de l'armistici fins ara els socialistes són els amos de Prússia, i des de l'armistici fins ara l'única balança socialista que ha resistit és el de Prússia.

Durant molts anys els socialistes han tingut tots els llocs estratègics de l'Alemanya, entre ells la presidència del Reich i la cancelleria. De mica en mica ho han anat perdent tot, o més ben dit els han anat expulssant de tot arreu, però han conservat una posició important a l'Assemblea, o Landtag prussià, i per consegüent la presidència del Govern de Prússia.

Encara tenen un altre interès les eleccions d'avui, i és que el president del Govern de Prússia és Otto Braun, un home que havia estat company de Liebknecht, però que ha preferit, com la major part dels socialistes de tot arreu, passar-se al reformisme i servir la burgesia dels llocs més elevats de l'Estat. L'eix del Govern de Prússia és Braun. I cal dir que des del punt

de vista burgès, Braun és un excel·lent home de govern, un gran prestigi. Braun no passa d'ésser un liberal avançat: el seu socialisme només té de perillós la confusió que tots els partits socialistes introdueixen en els pressupostos i en l'administració dels diners del poble. Però Déu n'hi do: en tinguéssim un, d'Otto Braun!

Contra els socialistes del senyor Braun lluitarà avui Hitler amb els seus nazis. Els nazis es presenten a tots els Estats, però allà on juguen la batalla definitiva és a Prússia. I Déu ens guard que sortissin!

La Dieta prussià que ha d'ésser renovada avui fou elegida el 20 de maig de l'any 1928. Varen prendre part a l'elecció 19.265.848 votants sobre un total de 25.210.696 electors. La Dieta que ara cessa té 450 diputats. En el moment de cessar, després de diverses eleccions parcials, la composició de la Dieta es presentava en la forma següent:

Socialistes, 137.
Nacionalistes d'Hugenberg, 71.
Centres Catòlics, 71.
Comunistes, 48.
Populistes, 40.
Grup alemany, 19.
Partit d'Estat, 22.
Partit econòmic, 16.
Nazis, 9.
Cristians socials, 4.
Oposició comunista, 1.
Comunistes d'esquerra, 1.
Classe mitja radical, 1.
Partit socialista obrer, 3.
Independents, 7.

Formen fins ara la coalició governamental els 137 socialistes, els 71 catòlics i els 22 demòcrates. Partit d'Estat.

Què passarà. En les eleccions presidencials del 10 de març i 13 d'abril que va fer el Reich, va triomfar la coalició antihitleriana. El cas no és pas igual. Aquesta vegada no hi ha un nom-bandera. Entretant els nacional-socialistes continuen units, i més exasperats que mai, sobretot d'ençà que els han dissolt les tropes d'assalt. — M. B.

LES ELECCIONS
PER AL LANDTAG
PRUSSIA

Berlin, 23. — Amb motiu de les eleccions de demà per a la renovació del Landtag prussià l'efervescència és enorme a tot Prússia. Mentre els hitlerians despleguen una activitat enorme, i pot dir-se que en l'actualitat han absorbit gairebé totalment les forces conservadores de Hugenberg, també els social-demòcrates, que fins ara venien exercint el mandat governamental a Prússia, han intensificat llur campanya.

Ahí, en una reunió dels social-demòcrates acudiren milers d'adherits com feia temps que no es veia a la capital. De tota manera es considera que, no unit-se els comunistes als social-demòcrates, única manera que podria evitar-se el triomf de Hitler, els social-demòcrates seran superats per la força d'aquell. — Fabra.

Escorcolls de la policia

Berlin, 23. — Al poble de Loreac, del comtat de Baden i fronterer a Suïssa, la policia féu un escorcoll al local social dels racistes, incautant-se de gran nombre d'equips, d'armament i municions. Foren detinguts catorze individus, entre ells un pastor d'una localitat veïna. — Fabra.

Berlin, 23. — La policia ha efectuat un escorcoll en un local dels social-demòcrates, incautant-se d'armament i municions. S'han practicat cinquanta-sis detencions. — Fabra.

Els nacional-socialistes
produeixen desordres

Berlin, 23. — S'han rebut notícies de Dolomita donant compte que diversos nacional-socialistes agrediren a cops el diputat socialista senyor Wels i el prefecte de policia d'aquella població quan sortien d'un restaurant. Els agents de policia que acudiren en auxili de llur cap i de l'esmentat diputat aconseguiren detenir diversos dels agressors.

Full de dietari

No s'hi val

Cel inclement! Per què havia de ploure ahir tarda? No ho dic per la circumstància d'haver-me trobat sense paraigua sota la pluja — circumstància que m'esdevé sovint. Ho dic perquè la festa d'avui, així per les roses com pels llibres, exigia un cel pur i un sol rialler. Ah, aquesta "mise en scène" de la naturalesa, quantes plíies comet!

El pagès sempre es queixa de les incorreccions de la temperatura i de les fantasies de la pressió atmosfèrica. Però ell, encara que tingui raó, és massa exigent. Té moltes vegades el tupé d'exigir un temps per a les patates i un altre per al blat, un per a la vinya i un altre per a la trepallada, sense recordar-se que aquesta conreus són els uns al costat de l'altre i que el cel no pot fragmentar fins a aquest extrem el seu programa. No. El pagès abusa, demana l'impossible, almenys en l'estat actual de l'organització celeste.

Però, el ciutadà és una altra cosa. El ciutadà sol professar una certa indiferència davant els canvis de temperatura, l'eixut i la humitat... Si deixeu de banda, la senyora que es preocupa del sol el dia que ha d'estendre la roba i del botiguer que espera un canvi de temps per activar la venda d'un article de temporada, i de l'aficionat al futbol que maleeix la pluja del diumenge, si deixem de banda mitja dotzena de casos, el ciutadà no mareja el cel amb un seguit de rogatives contradictòries.

Es per això que la malifeta d'ahir a la tarda ens ha produït una profunda pena. No està bé, francament... Un dia que la gent de ploma demanem sol, aire tebi, perquè les parades de llibres puguin funcionar lliurement i atractivament... No està bé.

Cap al tard, des del balcó de casa, allà dalt de Sant Gervasi, sentia una melangiosa olor de paper mullat.

CARLES SOLDEVILA

A Munic s'han produït violentes col·lisions entre socialistes i racistes, havent d'intervenir-hi la policia per tal de restablir l'ordre.

A Berlín han estat detingudes, a conseqüència d'incidents de caràcter polític, 190 persones, la majoria de les quals pertanyen al partit comunista. — Fabra.

No es confia en la majoria
absoluta dels partits
de dreta

Berlin, 23. — A tots els cercles polítics s'espera amb gran ansietat el resultat de la jornada electoral del vinent diumenge a Prússia, en la qual el partit de Hitler hauria d'obtenir cent-seixanta-quatre representants, si s'accepta com a base el resultat de la segona volta d'escrutini de les recents eleccions presidencials.

Malgrat d'això, no és probable que els partits de dreta obtinguin una majoria absoluta. — Fabra.

A AUSTRIA

La propaganda electoral
agafa caràcter de gran
violència

Viena, 23. — En tota l'Austria la campanya electoral és cada vegada més violenta. Un diari denuncia que el Schutzbund republicà ha col·locat elements armats per a defensar els que es veuen amenaçats d'ésser atacats en llurs cases pels elements nacional-socialistes.

Particularment a les localitats del camp aquests elements fan una gran campanya terrorista contra els obrers. En una topada ocorreguda a Linz, diversos individus del front republicà socialista, foren ferits. — Fabra.

Una altra topada

Viena, 23. — Es reben notícies de Judenbourg donant compte que s'ha produït una topada entre hitlerians i adversaris polítics, a conseqüència de la qual han resultat diversos ferits. La policia intervingué i després de grans esforços aconseguí restablir l'ordre i practicà algunes detencions. — Fabra.

El viatge
del "Graf Zeppelin"

Pernambuco, 23. — Ahir, a les deu de la nit, empenregué el vol de tornada a Europa, el "Graf Zeppelin". — Fabra.

LLEGIU,
a l'interior, la pàgina
POESIA
Poemes de Hans Carosse
i de Walter de la Mare.
Un interessant estudi sobre la versificació en català, d'Alfons Serra

Lletra als catalans pancatalanistes

La reconquesta de València

Deixeu-me exposar aquesta idea que d'un temps ençà pugna per grafar-se damunt la nostra premsa: desitjo que València, ço és, el que ara diem el País Valencià, sigui reconquistat pels catalans. La reconquesta material, territorial, fou feta sota l'auge del rei Jaume, i el nostre orgull de valencians és nat d'aquest fet històric. Ningú no ha sentit recança del tal fet.

ARA DEMANO LA RECONQUESTA ESPIRITUAL. Potser ara oïrem veus d'exclamació en contra. Els nostres fills i els nostres nens agrairan el revifament espiritual fet a l'escalf dels fogars catalans. No em desagrada, ja bé es pot comprendre, la bel·liscositat del mot "reconquista". Cal avui València es gromxa entre la pròpia ànima i l'ànima castellana. I cal descastellanitzar-la. I per a aconseguir tal cosa, per a destruir el nostre actual atumet col·lectiu, cal que una força germana, per no dir una pròpia força, catalana, ens prengui i ens animi; ens prengui i ens posi al seu mateix nivell d'actuacions pàl·lids; que ens prengui i ens ajudi a liberar-nos. Això fóra, senzillament, una nova reconquesta.

Entenc que l'Estatut de Catalunya serà aprovat més o menys desastregat, però aprovat a la fi d'unes fortes, sorolloses discussions si és que els republicans castellans volen una República, com nosaltres la volem, plena de pacífica convivència entre les diverses nacionalitats ibèriques. Cert que Catalunya tindrà aleshores una gran feina a fer: la de consolidar el migdissim règim autònom obtingut. L'Estat de dret no serà l'Estat de fet, i per a aconseguir-lo hauran de vèncer-se, encara, resistències múltiples. Catalunya tindrà, verament, una gran tasca interior a fer, però en una altra, importantíssima, a l'exterior del seu territori: la de la valencianització de València, que és dir tant com la reintegració de València a l'Estat català.

Catalunya obtindrà, ara, una estreta autonomia, però Catalunya no serà enterament lliure mentre València, Mallorca i Rosselló no formin part d'un sol mateix règim de govern, mentre algun d'aquests territoris no sigui autònom d'un mateix Estat català, federat o no amb altre Estat.

Per a aconseguir aquesta unitat material i espiritual cal que la Catalunya estricta ajudi, amb totes les seves forces disponibles, a valencianitzar.

D'AVANT
L'ESTATUT
DIU EL SR. CARNEREl vot particular. — L'Estatut
serà discutit immediatament

Madrid, 23. — El ministre d'Hisenda ha manifestat aquesta tarda als periodistes que tenia especial interès a rectificar la notícia publicada per un periòdic del matí en la qual s'afirma que al Consell d'ahir s'havien ocupat els ministres del vot particular dels senyors Xirau i Lluhi i del dictamen de l'Estatut.

La notícia és completament inexacta, com així mateix la de que havia celebrat una conferència telefònica amb Barcelona.

Aquesta rectificació — afegim — m'interessa molt fer-la pública. Un periodista preguntà al ministre si en reanudar-se les sessions de Corts, serà l'Estatut català el primer assumpte a tractar. A aquesta pregunta contestà el senyor Carner ràpidament: — Naturalment.

Royo Villanova donarà un
miting contra l'Estatut a
les Arenes de Barcelona

El senyor Antonio Villanova ha acceptat la invitació que li féu l'Estat Català per donar una conferència a Barcelona combatent l'Estatut de Catalunya.

Esta resol, en principi, que l'acte se celebri el primer de maig a la plaça de bras.

Els radicals votaran
l'Estatut

València, 23. — L'ex-ministre senyor Martínez Barrios ha declarat que el partit radical no farà oposició als partits, sinó a l'obra legislativa que pretengui aprovar-se, en el cas que no s'ajusti a les realitats econòmiques del país. Tot això — ha afegit — sense defraudar les aspiracions revolucionàries, però sense passar el límit que l'Estat de l'Economia Nacional imposa.

En el que es refereix a l'Estatut català — digué el senyor Martínez Barrios, el partit radical complirà el pacte de Sant Sebastià.

nos. València tornaria amb tota naturalitat i normalitat a aquell Estat del qual mai no havien d'haver-la separada.

Cal que Catalunya desplaci cap a València els homes més hàbils, les seves institucions més prestigioses, disposats a fer una íntegra reconquesta espiritual. És d'una imperiosa necessitat que els catalans recorrin, ciutat per ciutat, poble per poble, vila per vila, tota la nostra terra conferenciant, al·lisonant, fundant biblioteques, escoles, museus, organitzant escorcolls d'arxius, creant excursionismes, campaments palestrins... ço és, fegares de cultura i civilitat.

TALMENT UNA CREUADA

Una roturació a fons, una sembra conscient necessita València. Amb la nostra ajuda. Amb la nostra lleial cooperació. Amb les nostres aportacions individuals i col·lectives. Una reconquesta espiritual feta per intel·lectuals i per patriotes catalanistes. Per homes de tremp que un fracàs inicial no faci retrocedir. Per homes de caràcter que siguin un exemple a imitar.

El patriu Manuel Folguera i Duran ens diu als socis de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, en el seu missatge presidencial, que aquesta gloriosa entitat, una vegada la Generalitat de Catalunya es faci càrrec de la codificació de l'ensenyament, "encara pot realitzar una missió que, fins avui, per limitació de disponibilitats, totjust ha pogut insinuar, i és la d'estendre la seva actuació intensament a totes les terres de parla catalana, Mallorca, València i Rosselló, per fer-hi revivir per mitjà de l'ensenyament, el nostre gloriós odioma".

Ens han d'afalagar i esperar aquests consells i propòsits, i els creiem d'una gran eficàcia en portar-los a la pràctica, car, ara, comença la nostra terra el seu desenvolupament, car la solvència de la Protectora de l'Ensenyança és en gran superlatiu.

Aquest és el camí. Aquesta és la ruta del triomf ràpid. Benvingut l'anunci que ens fa Folguera i Duran i benvinguda seria, igualment, l'ajuda de Palestra. Fins ara sembla que Catalunya no coneix l'Artur Carbonell del valencianisme, i fóra convenient que un fervent pancatalanista treballés per València el que aquest sant home ha treballat per Occitània. Un home que pogués dirigir corrents excursionistes València avall que, tot visitant i exaltant els nostres bels paratges, els nostres monuments i els nostres recons d'història, ens els fessin conèixer i estimar.

Fóra tasca de roturació la visita d'estudi que Pau Vila ens té anunciada. I ho seria la visita del fill del que ens ensenyem com es fan les replegues lexicogràfiques; i les conferències dels erudits i publicistes, i les actuacions dels músics en ensenyar-nos a dansar els ballets que van perdent-se...

CAL DESENROTLLAR TOT UN
PLA DE RECONQUESTA

I tot amb la nostra constant col·laboració ací i a Catalunya. Que Catalunya ens conegui. Que el poble català sàpiga de la nostra literatura, de la nostra música, de l'erudició i de la història.

Comença ja la mútua coneixença i el treballar tots aplegats. Comença ja la reconquesta espiritual de València. Vinguin les ajudes catalanes a valencianitzar València, puix que la sembra mai no serà perduda.

CARLES SALVADOR

A L'INDIA

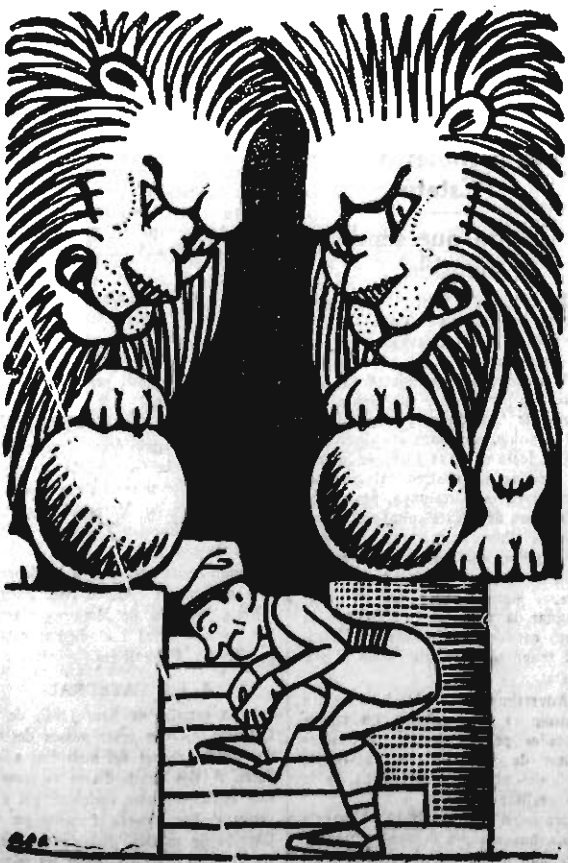
Ha estat detinguda
la poetessa Naidu

Bombay, 22. — La senyora Sarojini Naidu, poetessa índia molt coneguda, que exercia temporalment les funcions de president del Congrés nacional indi, ha estat detinguda sota l'acusació d'haver desobeït les ordres que li havia donat la policia prohibint-li que s'absentés d'aquesta població. — Fabra.

El poble no acull bé un
projecte de tarifes
preferencials

Bombay, 22. — El Govern ha ordenat que s'efectuï una enquesta amb l'objecte d'examinar la possibilitat de revocar les mesures per les quals s'elevaven els drets de Duana sobre els teixits del Lancashire.

Aquest acord, que sembla estar inspirat per la perspectiva de la reunió de la Conferència d'Ottawa, en la qual es diu que es proposarà l'adopció d'un projecte de tarifes preferencials per aplicar-les a les diferents parts de l'imperi britànic, no ha estat ben acollit pel poble indi.

—Ja cal que ens lliguem bé les espatlles—

BANYA SANT ADRIÀ DE BESOS

INAUGURACIÓ: DIA PRIMER DE MAIG

Abonaments de casetes per a tota la temporada, des de 50 pessetes

Servei econòmic i acuradíssim de Restaurant

Autocars des de la carretera de Mataró (parada de l'autòmnibus) als Banyes. Preu del trajecte: 0'15 Ptes.

Encarregos: LAIETANA, 39, primer, quarta - Barcelona

Telèfon 20912. — De deu a onze i de cinc a sis

Revista de premsa

Un article de "Gaziel"

La Vanguardia publica l'article següent, signat per Gaziel, que representa un ser:

"REPÚBLICA Y AUTONOMIA."

LA PIEDRA DE TOQUE.

La República ha topat amb la Iglesia. Quiero decir que, después de un año de rodeos, acaba de enfrentarse, por fin, con el problema básico, con el problema esencial de la política peninsular española, que es el llamado problema de Cataluña.

Estamos, pues, en un momento emocionante. Y, sin embargo, yo quisiera que no se emocionase nadie, ni de una ni de otra parte. Ya nos emocionaremos, en todo caso, después, si tenemos la fortuna de salir ousadamente de esta prueba decisiva. De momento, vale más conservar con el mayor escepticismo la máxima serenidad. Pues toda la dificultad — la única dificultad — yace en el hecho de que, alimentándose las profundas raíces del problema en la obscura cavidad donde el corazón humano desfila las savias sentimentales más explosivas, sólo pueda resolverse apagando su inflamable tendencia, a fuerza de chorros fríos, claros, luminosos, de inteligencia y práctica superación. Es un problema para ingleses, no para españoles. El que lo mire con pasión, ya no puede ver claro. Hay que considerarlo sosegadamente, objetivamente, como un largo y curioso proceso de evolución natural.

En resumen, en este Castilla no ha podido asimilarse y plasmar por completo la Península Ibérica, a su imagen y semejanza. No pudo hacerlo por sí sola, durante más de cuatro siglos, los de su máxima pujanza histórica, realmente extraordinaria, ni con la ayuda ocasional del absolutismo (austriaco) y el centralismo borbónico. Sin duda Castilla distrajo en Ultramar y en Europa, en la hora precisamente única y decisiva, las fuerzas necesarias para moldear toda la península y convertirla en un bloque tan compacto y uniformado como, por ejemplo, el francés. Lo cierto es que Castilla, a pesar de su admirable fortaleza, no podía estar en todas partes a un tiempo: en América, para colonizarla; en Europa, para combatir la herejía protestante y defender los intereses casarios de la casa de Austria; y en la Península Ibérica, para unificarla. Esta última empresa — la más necesaria nacionalmente hablando — fue la más descuidada. Castilla se immortaló en Ultramar y se desgarró heroicamente en Europa.

Hartos y gloriosos trabajos los suyos! Pocos pueblos han pesado tanto en la Historia. Podrá arrepentirse, pero no quejarse, si al cabo de tanta andadura, al recogerse, fatigada y decrépita, al viejo solar, se encontró con que para la unificación de la Península Ibérica bajo el yugo exclusivo de Castilla, era ya tarde, irremisiblemente. Portugal se había ido para siempre; Galicia y Vasconia dormitaban, pero seguían viviendo, y Cataluña entraba, de cuando en cuando, en convulsiones terribles, no de agonía, sino de rebeldía: de vida indomable que se negaba a morir. Y así han transcurrido, en una decadencia nacional continua, los dos últimos siglos, con los Borbones instalados inútilmente a Castilla, esquilada y exhausta tras su memorable grandeza, a llevar a cabo la obra uniformadora que no pudo ejecutar en sus mejores tiempos; y con la Península destrozada, como edificio sin terminar, rota en pedruzcos y amenaza de nuevos e inevitables desmoronamientos. El último episodio de este largo proceso ha sido la desaparición del régimen que lo encarnaba.

Ahora, en estos días, nos encontramos en un punto interesantísimo, en una encrucijada del destino. La castellanización de la Península Ibérica es un sueño tan histórico, tan caducado, tan irrealizable ya, como el dominio de América, perdido para siempre, y como la preponderancia europea de las casas de Austria y de Borbón, ambas bajadas al sepulcro. Incluso la monarquía, que era la natural heredera y alimentadora de todos los ensueños castellanos históricos, entre ellos el de la castellanización peninsular, se ha desvanecido en España. Y el gran problema de ahora — no el problema de Cataluña, como se suele decir erróneamente, sino el problema de España, de toda España, e incluso de toda la Península — es ver si Castilla, que renació demasiado tardíamente, y por lo tanto catastróficamente, a su quimera colonial y a su quimera europea, sabe renunciar a tiempo, para bien

de todos, a su tercera y última quimera, la del uniformismo peninsular, facilitando así la posibilidad de una nueva y fecunda estructuración hispánica.

Cuando yo dije aquí mismo, hace algunos meses: "España ha muerto. ¡Vivan las Españas!", la mayoría de los comentaristas que desde diversos puntos de la zona peninsular castellana me hicieron el honor de recoger mis palabras, me negaron en cambio el goce insuperable de verlas interpretadas rectamente. Es decir, fraternalmente. Creyeron, no sé por qué, que yo quería significar algo así como: "muerta la gallina, ¡vivan los polluelos!", y que éstos debían echar a correr cada uno por su cuenta, todos a la desbandada; cuando lo que yo anunciaba, en lenguaje clarísimo, no era el Finis Hispaniae! a secas, sino la muerte cierta de una España histórica, caducada y estrecha, y el esperanzador nacimiento de otra España más grande y profunda de incalculable porvenir. Ha terminado, en efecto, aquella raquítica concepción de la unidad patria, bajo el postulado de que existían naturalmente tres clases de españoles: los de primera, los de segunda y los de tercera, como los viajeros por las vías férreas de la Restauración. Los de primera eran los castellanos; los de segunda, los castellanosos; y los de tercera, los refractarios a la castellanización. Pese a quien pese, esto se acabó, o de lo contrario se acabará todo. Hoy — y cada día habrá de ensancharse y afirmarse en la Península esta nueva concepción — se comienza a ver claramente que en adelante, no habrá España, o tan español es el ciudadano de Burgos o el campesino de la Mancha, como lo entienden una palabra de catalán, como ese liberrimo payés, de mi tierra ampuñada, que no sabe una jota de castellano. Ya sé que a muchos castellanos algunos de ellos hombres eminentísimos y por mí venerados, como don Miguel de Unamuno, esto no les cabe en la cabeza. Pero, amigos, hay algo peor todavía: y es que lo que muchos tienen aún en la cabeza, a estas horas ya no cabe en la realidad.

Y todo estriba en ver si podemos renovar juntos, los españoles en masa, el viejo concepto de patria que fue nos ha pulverizado, de puro varcomido, en las manos. Si es posible infundir un intenso y diverso dinamismo futurista, juvenil, emprendedor, osado, a esa España estática y uniformista, que se quedó momificada en la añoranza de las gorgueras, y los espados, y los tercios de Flandes, y los místicos, y los pícaros, y toda la gloriosa balumba de las cosas que no se repiten. Algunos catalanes, desilusionados antes de comenzar, dicen ya que no es posible y que la cosa no tiene remedio. La nueva Constitución, unitaria todavía, les ha defraudado. Muchos castellanos, y no del montón, creen también que eso del Estatuto de Cataluña es una especie de broma pesada: Si los catalanes — se dicen — tienen el mal gusto de seguirla hasta el final, les daremos un gran corte a sus absurdas peticiones, y sanseacabó! Ambas posiciones son falsas. Las constituciones se hacen para los pueblos, y no los pueblos para las constituciones. Si la actual de España es deficiente, no nos preocupemos demasiado: tarde o temprano se verá que no sirve, y entonces se hará otra. Y en cuanto a Cataluña, querer cubrir sus necesidades regateándole la tela, es como espejarse en vestir a un mozaibete, en pleno crecimiento, dándole un traje corto y diciéndole con malhumor: "Toma, para toda tu vida..." El Estatuto de Cataluña no es más que la fase actual de un gran proceso político colectivo, que viene desarrollándose desde hace siglos con fases diversas, y cuyo término, ni en las modalidades ni en el tiempo, nadie puede prever. Y de momento, la autonomía es la piedra de toque de la República. Yo creo mucho en los hechos, un poco en los hombres, nada en las palabras. Ahora veremos hasta qué punto Castilla y todas las tierras castellanas, instrumento de la España que fue, son capaces de comenzar a concebir, gracias a la República, una España nueva, no hecha ya a su medida, a su imagen y semejanza exclusiva, sino que las rebasa por todos lados y las supera en todos sentidos.

El problema, mal llamado de Cataluña, es éste: fracasa irremisiblemente en su intento, está dispuesta Castilla a que problemas de realizar todos juntos, bajo la República, lo que ella sola, con el auxilio de la Monarquía, no ha podido hacer?

POLITICA

La gran manifestació d'avui pro integritat de l'Estatut

UN ACLARIMENT

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, com a Entitat organitzadora de la Manifestació i corrent al seu càrrec l'organització ha rebut indicacions per allargar el curs que ha de seguir la Manifestació. No essent possible a darrera hora modificar el que està projectat, ha de fer present a tots els qui amb el millor desig se li han adreçat, que la idea que s'ha guiat, no ha estat pas la de fer un acte espectacular per a ésser presentat, sinó que el C. A. D. C. I. vol que el major nombre possible de ciutadans i ciutadanes s'associin a l'acte incorporant-se a la Manifestació i desfilar per la Plaça de la República, demostrant una vegada més que és tot el poble de Catalunya sense distinció de partides que reclama el reconeixement integral de la seva voluntat plasmada en l'Estatut plebiscitari de l'any passat.

RECOMANACIO

La magnitud de l'acte imposa als organitzadors recomanar una vegada més als assistents que s'abstinguin de donar crits de cap mena i en canvi preguem molt insistentment que siguin prodigats els aplaudiments.

LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Tots els afiliats de la U. S. C. que vulguin prendre part en la manifestació a favor de l'Estatut són pregats de reunir-se a les deu del matí a l'estatge central d'aquell partit (Alt de Sant Pere, 20, pral.), on recolliran la pancarta que s'ha executat i sortiran en manifestació.

EL PARTIT CATALANISTA REPUBLICA I LA MANIFESTACIO D'AVUI

El Consell directiu del Partit Catalanista Republicà s'ha adherit a la manifestació d'avui pro-integritat de l'Estatut i ha delegat una representació perquè hi assisteixi.

Així mateix, el Consell i la Delegació Regional de Barcelona conviden tots els adherits al Partit, perquè avui, a dos quarts d'onze del matí, no faltin al domicili d'Acció Catalana Republicana (Corts, 589) per a anar en corporació a la manifestació.

EL CERCLE D'ULTRAMARINS

La Junta directiva del Cercle d'Ultramarins, Queveurs i Similars prega als seus socis i a tots els qui pertanyin als Gremis que integren, encara que no siguin socis de l'entitat, que

avui, diumenge, a les deu del matí, facin la mercé de reunir-se al local social (Ample, 31, pral.) per tal d'assistir a la grandiosa manifestació pro-Estatut, amb la bandera gremial, a fi de donar una prova de catalanitat, tan necessària en els moments en què va a discutir-se a les Corts el problema de Catalunya. Per Catalunya i pel ressorgiment de l'estatut agrairà l'assistència la Junta.

LA FEDERACIO D'ULTRAMARINS

La Federació d'Ultramarins, Queveurs i Similars assistirà corporativament a la manifestació, amb la senyera de l'entitat. Prega als seus adherits que se serveixin reunir-se a l'estatge social (Ample, 31, principal), per tal d'unir-se al seguici.

LA UNIO GREMIAL DE SANT MARTI

El centre La Unió Gremial de Sant Martí invita els seus associats a assistir avui, diumenge, a les deu del matí, a la Federació d'Ultramarins, Queveurs i Similars (Ample, 31, pral.) per tal d'acompanyar el seu Consell directiu a la manifestació magna pro-Estatut.

ELS CAPETERS I TAVERNERS

El president de l'Agrupació de cafès, tavernes i sicalars de Barcelona, Bartomeu Amigó i Ferreres, prega a tots els seus associats que assisteixin a la manifestació que se celebrarà avui a favor de l'Estatut de Catalunya.

L'ORFEO "EL ROSER"

L'Orfeó "El Roser" assabenta als seus socis i simpatitzants que assistirà a la manifestació ciutadana organitzada pel Centre de Dependents a favor de la integritat de l'Estatut de Catalunya.

Per tal d'assistir-hi col·lectivament amb la senyera es prega que tots es reunixin a l'estatge de l'Orfeó, carrer de Francesc Laiet, 133 bis.

EL CASAL D'ESQUERRA "ESTAT CATALA"

La Junta d'aquest Casal prega als seus socis i simpatitzants de Gràcia que facin pública manifestació de la seva catalanitat assistint al gran acte del diumenge organitzat pel C. de D. del C. i de la I.

Lloc de reunió: estatge social, a dos quarts d'onze.

EL CENTRE CATALA REPUBLICA D'ESPARRAGUERA

Aquest Centre ha acordat adherir-

se a la manifestació PRO-ESTATUT, organitzada pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria per a avui diumenge, així com assistir-hi una nombrosa representació.

LA GRAN MANIFESTACIO D'AVUI

Es recorda novament a les Entitats que vulguin assistir a la gran Manifestació Pro-Ratificació de l'Estatut que és molt convenient que procurin ésser a les onze del matí amb llur senyera, al lloc que els ha estat designat, puix que hi ha el propòsit de posar en marxa la Manifestació a dos quarts de dotze.

Des de davant de l'edifici del Banc d'Espanya fins al final del Passeig de Colom, hi haurà cartells indicadors dels diversos agrupaments, seguint l'ordre que s'ha publicat.

En la nomenclatura s'ha adoptat un nom genèric amb la finalitat de simplificar, és per això que es prega a les Entitats que vulguin agrupar-se amb el que creguin més afí.

Tots els particulars poden també associar-se a la gran Manifestació posant-se a l'entorn dels agrupaments que tinguin les seves simpaties i també poden ajuntar-se als manifestants, darrera les Agrupacions Polítiques utilitzant el tros de Passeig d'Isabell II.

L'AGRUPACIO "CATALANS D'AMERICA"

L'Agrupació "Catalans d'Amèrica" prega als seus adherits que se serveixin reunir-se a l'estatge social, Rambla de Santa Mònica, 32, a dos quarts de dotze d'aquest matí, per tal d'assistir corporativament a la gran manifestació popular pro-integritat de l'Estatut.

ELS RADICALS, OBEDIENTS A L'EMILIA IGLESIES, ACORDEN NO ASSISTIR A LA MANIFESTACIO D'AVUI

Emília Iglesias, el diputat declarat incompatible amb les Constitucions, ha escrit una llarga carta contra l'Estatut i la manifestació d'avui. Aquesta carta ha tingut l'èxit tristíssim de decidir el partit radical barcelonès a abstenir-se d'assistir a la manifestació d'avui. A: si no volem fer cap comentari; ens limitem a recordar que l'Ajuntament acordà per unanimitat assistir a la manifestació popular que els radicals i tinent sabotejar i que el senyor Giralba ha estat ratificat en el càrrec de conseller d'Hisenda de la Generalitat.

LA POLITICA A LES COMARQUES

TARRAGONA

La conferència de Maspons

i Anglèsell

Amb un ple a la plaqueta i als tres pisos del Teatre Principal, va donar l'anunciada conferència sobre "La situació legal de la Catalunya d'avui" el senyor F. Maspons i Anglèsell.

El conferenciant estudià amb una gran claredat aquesta situació per acabar de dir que Catalunya, en aquest moment, ha de reclamar allò que, segons Vilanova, etc., tracten de destralejar el nostre Estatut.

El públic seguí el conferenciant amb gran interès, i l'ovació repetida vegades, acomiadant-lo al mateix carrer amb una altra nova ovació en acabar-se l'acte.

Palestra, com a organitzadora de l'acte, s'apuntà un bon èxit.

MITING A SANT FELIU DE LLOBREGAT

Divendres al vespre tingué lloc un miting d'afirmació catalana i republicana, continuació d'un altre miting interromput pels extremistes el 14 d'abril. Parlaren Emili Granier-Barrera i F. Rossell i Muntaner, i el diputat catalanista republicà independent per Barcelona-circumscripció Josep Sunyol i Garriga. Tots condemnaren els extremistes de dreta i d'esquerra i afirmaren el programa republicà. Quant a Catalunya, excitaren el poble a combatre per l'Estatut.

L'acte transcorregué sense incidents.

La Diada de la Llengua Catalana

Com a coronament de la diada patriòtica d'avui, Palestra ha organitzat per a aquest vespre un banquet en homenatge dels catalans als delegats de les terres germanes València, Mallorca i Rosselló, que arribaran ahir per assistir a la Diada de la Llengua, que se celebrarà avui a Reus.

El banquet tindrà lloc a l'Hotel Orient, a les nou del vespre, havent-hi promès l'assistència rellevants personalitats de Catalunya.

Fins a demà al migdia s'admeten inscripcions a l'Hotel Orient.

CATALANISTA:

RECORDA

que has d'enviar una postal al President de la Generalitat demanant l'Estatut íntegre, i que avui has d'anar a la manifestació.

La Diada de Sant Jordi

Ahir els barcelonins celebraren amb fervorós entusiasme la festa de Sant Jordi. — Homenatges a Prat de la Riba i al President de la Generalitat. Actes religiosos i populars amb motiu de la diada

Sant Jordi va fer néixer la seva diada amb el cel ple de núvols i amb pluja matinal. El dia abans l'aigua havia caigut ja intensament. Per això no fou fins a mig matí que els domasos aparegueren als balcons de la ciutat imposant una joia que el temps es resistia a compartir. Tot i així, arreu de la ciutat els domasos foren exhibits en gran nombre, i les quatre barres de la nostra bandera foren l'anunci magnífic de la diada d'ahir.

FLORS A HOMENATGE A PRAT DE LA RIBA

Fou molt celebrat el gest d'alguns visitants al Palau de la Generalitat, els quals deixaren algunes flors just al bust de Prat de la Riba que hi ha al pati dels tarongers, en homenatge a aquell català il·lustre que fou el primer president de la Mancomunitat.

UN ALTRE RAMEL DE FLORS PER AL PRESIDENT MACIA

Amb motiu de la festivitat del dia, un grup de dames i damiselles de la Secció femenina del Centre d'Esquerra Catalanista Republicana del districte setè portà per al president de la Generalitat un ram de flors amb la llacada catalana.

EL CONCURS ENTRE LES FLORISTES

Heu-vos act al tribunal que ha fallat el Concurs entre les floristes que han instal·lat parada al Palau de la Generalitat.

President, senyor Josep Terradellas; vocals: Ventura Gassol, Ramon de Campany, Pere Bruna, Armand Otero, i secretari, senyor Antoni Rubí. I heu-vos act el veredicte: Primer premi: 250 pessetes a Carollina Serrat.

Segon premi: 100 pessetes a Juli Peris.

S'han format dos tercers premis de 37'50 pessetes cada un, que han estat atorgats a Miquel Codina i Jerònima Benedito.

Tres quarts premis de vint-i-cinc pessetes a Mercè Miñana, Magdalena Paulí i Rosa Chust.

OBSEQUI DEL PRESIDENT

El president, senyor Macià, en commemoració de la Diada nacional d'ahir, va fer trametre rams de flors a les famílies dels diputats de la Generalitat, als funcionaris i periodistes.

A LA CAPELLA DE SANT JORDI

Abans de les set, les parades de flors havien començat a exornar la voravie del Palau, i el temps també somreia exhibint el sol i uns núvols inusuals que feien bonic.

Els devots de Sant Jordi començaren a afuir abans de les set, i abans de les vuit en què s'obri la porta del carrer del Bisbe, eren ja gran munió davant el portal de la Plaça de la República i a tot l'entorn del Palau.

Immediatament s'ompli tota la galeria gòtica, davant la capella de Sant Jordi, mentre molts curiosos inspeccionaven la reforma del decorat de

Per la integritat de l'Estatut

Encara que sembli mentida...

El batlle de Sant Vicenç dels Horts no ha volgut donar permís perquè el nunci pogués fer la següent crida: "La Comissió organitzadora dels actes en homenatge als Sants Patrons de Catalunya, en convidar a tot el poble, recomana a tothom que demà, festa de Sant Jordi, endomasi balcons i finestres tal com es farà arreu de Catalunya, per donar una prova de la catalanitat del nostre poble i alhora com a encoratjament als diputats catalans que van a Madrid a defensar l'Estatut de Catalunya, significat-los que cu propugnar la voluntat expressada en l'Estatut tenen tot el poble català al seu costat."

Advertiment. — Al local del Centre Catòlic es proporcionen les targetes editades per "Palestra", pro integritat de l'Estatut de Catalunya, dirigides al senyor president de la Generalitat.

No calen comentaris. No hi hauria però, una manera de fer-hi entendre que són acabats aquells temps del caquèisme? Les autoritats catalanes tenen la paraula.

la sala del mateix nom, i les personalitats convidades per la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat es distribuïen pel presbiteri i l'interior de la capella.

A les vuit entrà al presbiteri el celebrant doctor Lluís Carreres, revestit amb una litúrgica casulla vermella com les flors que ornaven l'altar, i encercaven la relíquia del Sant Patró de Catalunya.

Ajudaven el celebrant En Joan Maragall i un jove del nom del qual no tenim record. A més el prior de Sant Jordi, Mn. Berenguer, dirigia la cerimònia amb Mn. Anglés i Mn. Rebull.

Mn. Batlle dirigia un cor de nois que van cantar la missa, alternant amb el poble, tal com acostuma la Lliga Espiritual.

El poble fidel era constituït per una simplica barreja de tots els estaments i totes les edats i sexes, amb gran predomini de la joventut.

A l'hora de la Comunió el celebrant, ajudat d'altres dos reverends, distribuï les Sagrades Formes per espai de mitja hora llarga, o més, puix que la cerimònia no acabà fins a tres quarts de deu. Uns nens van celebrar la Primera Comunió.

El president de la Lliga Espiritual va trametre a l'honorable senyora de Macià una toia de flors.

AL PALAU DE LA GENERALITAT

Tot el voltant del Palau de la Generalitat, com d'habitual, fou el centre de l'animació. Igual que a l'Ajuntament, les balconades endomassades, a la façana principal la bandera republicana federal i al cim de l'edifici la bandera nacional de Catalunya.

A la Plaça de la República i al carrer del Bisbe, junt a l'edifici de la Generalitat, parades de flors, i una infinitat de venedors d'ensenyas, banderes, imatges de Sant Jordi, efígies del president Macià, llacades, etc.

Dins al pati d'entrada més parades de flors.

Per tot, ciutadans i més ciutadans, que, complint amb un dels deures que ens ha llegat la tradició postada, visitaven el vell i històric Palau de la Generalitat.

A milers, com és costum, desfilar ahir les persones pel magnífic edifici, primer centre oficial de Catalunya.

Entre els visitants abundaven els que fluïen petites espiques de blat, amb rosetes vermelles: les noies, amb poms de roses i clavells...

Una nota característica d'enguany foren els minyons de Palestra, nois i noies, que, amb una amabilitat i insistència, invitaven els concurrents a signar les targetes pro integritat Estatut.

Vam parlar al migdia amb una de les entusiastes noies de Palestra, la qual ens comunicà que amb les que portaven venudes en aquella hora al Palau de la Generalitat sobrepassaven el nombre de 340.000 targetes.

EL PRESIDENT, ENCARA QUE MILLOR, CONTINUA MALALT

A despit de la festivitat del dia, el president Macià no va sortir de les seves habitacions particulars. Encara que ha millorat extraordinàriament el seu estat de salut, va fer llt durar bona part del dia.

Segons referències particulars ha manifestat grans desirs per a poder llevar-se avui, i sortir de les seves habitacions a fi de poder rebre els representants de la gran manifestació que hi ha projectada per a avui a favor de l'Estatut.

Han estat a interessar-se per l'estat de salut del president, i tra tots els consellers de la Generalitat, els diputats Pere Coromines, Jaig Puigades, el comandant de Marina, la pintora alemanya Schneider-Seiner i moltes altres personalitats.

També estigueren ahir a la Generalitat els senyors Andreu Nin, Balista i Roca, Massuti, de Mallorca, Carreteres, de Catalunya, i el diputat català per Toledo, Pere Riera.

A LA CATEDRAL

A la capella de Sant Jordi, de la Catedral, s'han resat misses des de dos quarts de set del matí fins a les dotze. A dos quarts d'onze va començar l'Acte solemne, celebrat pel canonge doctor Llovera, i cantat per la Capella de música, dirigida pel mestre Joancho Marraco. Totes les misses van ésser oïdes per un gran nombre de devots del Sant.

El ple regional de la C. N. T.

El governador manifestà als periodistes que avui a Sabadell començava les seves deliberacions el ple de la Confederació regional afecta a la C. N. T. Per cert que el governador de Tarragona, en comunicació —va dir el senyor Moles— que li havia estat demanat permís per a celebrar aquest ple a Vall i en assabentar-lo que havia estat concedit el permís perquè se celebrés a Sabadell el senyor Noguera denegà el permís sol·licitat per a aquella província.

Davant l'Estatut Important acord de l'Ajuntament de Camprodon

L'Ajuntament de la vila de Camprodon en sessió del dia 22 d'aquest mes acordà per unanimitat dirigir un comunicat als diputats per la circumscripció concebut en aquestes termes:

"Honorable senyor: Davant la imminent discussió de l'Estatut a les Corts, aquest Ajunta-

ment espera de la vostra catalanitat sabreu defensar dignament l'Estatut de la vostra terra, tal com va votar-lo el nostre poble i d'acord amb la seva voluntat sobirana.

Visqueu molts anys per Catalunya i per la República. Així mateix s'ha tramès el següent comunicat a l'ambaixador d'Espanya a Bèlgica i diputat per les terres gironines, senyor Salvador Albert i Pel.

"Honorable senyor: Davant imminent discussió de l'Estatut de Catalunya aquest Ajuntament us recorda la vostra condició de diputat per aquesta circumscripció i esper: de la vostra catalanitat voldreu en aquesta hora històrica acudir a les Corts a defensar l'Estatut de Catalunya tal com va votar-lo el nostre poble i d'acord amb la seva voluntat sobirana.

Visqueu molts anys per Catalunya i per la República."

Els presos governatius no volen fer la vaga de la fam

Els presos governatius de la Presó Central, que abans d'ahir havien iniciat la vaga de la fam, com a protesta de no ésser decretada l'libertat, deposenen llur actitud en el dia d'ahir, segons sembla, per haver rebut infor-

macions del Comitè Pro Presos, el qual esperava aconseguir aviat l'libertat.

La policia s'incauta d'una bandera separatista

Ahir a la tarda la policia s'incautà d'una bandera catalana, amb l'estrella solitària, que havia estat col·locada en una farola del Passeig de Gràcia, en creuament amb l'Avinguda del 14 d'Abri.

La bandera, que té el tamany d'un metre quadrat, fou traslladada a la Jefatura de Policia.

Pro-integritat de l'Estatut

Ha tingut un franc coronament d'entusiasme la campanya de les targetes Pro-Integritat de l'Estatut. Les taules que Palestra havia posat a la via pública foren invadides durant tot el dia d'ahir per una gran gentada que s'apressava per signar.

Es fa avinent novament que, com sigui que l'Estatut no començarà a discutir-se fins al dia 26, poden eflocuar-se les remeses fins aquell mateix dia.

A Aiguafreda

24 matí, al Centre Cultural: Joan Rius, Enric Gall, Joan Cases i Joan Maragall.

Sant Jaume Llerca

24 matí: Xavier Píera, Ferran Cuito i Joan de Garganta.

A Sant Hilari

24 matí, Acció Catalana Republicana: Joan Medina, doctor Estelles, Baldri Rahola i Pauli Geli.

A La Bisbal

Dia 24, matí, a l'Escut Emporitat: Artur Ponjoan, Joaquim Casamitjana, Marius Gilreda i Joaquim de Camps i Arboix.

Actes per a avui, diumenge, a la tarda

A Balaguer

Dia 24, a les 3 de la tarda: Martí Esteve, conferència sobre el tema "L'Estatut de Catalunya i la Constitució de la República".

A Olot

A les tres de la tarda, a més de Joan de Garganta, donarà una conferència, sobre el tema "L'Estatut i la nostra espiritualitat". En Jaume Bofill i Mates.

A Isona

24 tarda, a les sis: Anna Murià (del Grup Femení), Josep Coll i Mas i Domènec Pallerola.

A Flix

24 tarda: Pere Milet, M. Andreu, Lluís Fortuny i A. Barenys.

A Mataró

24 tarda: Enric Juvés, Joan Colomines, Teresa Lloré de Closos (del Grup Femení), Frederic Barceló, Ferran Boter i J. Tomàs i Píera.

A Reus

Dia 24, tarda, Centre Republicà d'Acció Catalana: Cristòfor Masó. Conferència sobre el tema "Finances de l'Estatut".

Sant Quintí de Mediona

Centre Català Republicà Federal. 24, a dos quarts de tres: J. Valero i Ribes, Joan Canyelles, Amanda Llebot (del Grup Femení) i Lluís Massot.

A Pobla de Claramunt

24 tarda: B. Torner i Prat, Santi Surós i David Ferrer.

A Malgrat

24, tarda: Mateu Pou, Lluís Ay-mami Baudina, Margarida Delclós (del Grup Femení), Antoni Vilà i J. Sánchez Cano.

A Ulldecona

24 tarda: J. Jordi, J. Angelet, Miquel Gil, Enric Bisbal i M. Valldeperes.

A La Canonja

24: Rafael Homedes, Tomàs Pumarola, S. Besora, A. Jordi i Josep M. Font.

A Argilaga

Miting: Antoni Roca, Josep Arana, Agustí Lliteres i Marian Reixac.

La Secuita

24, cinc tarda: Hermínia Ramon, Francesc Rodon, Tomàs Pumarola, Marian Reixac, Josep Punyet.

A Linyola

24, a les set del vespre: Pere Rubinat, Tomàs Nart, Miquel Puig Benet, Enric Arderiu i Francesc Salses.

A Bellmunt de Ciurana

24 rda, Acció Catalana: Tomàs Pallejà Marcó, Lluís Fortuny, M. Valldeperes i J. Tort i Punyet.

A Granadella

24, a dos quarts de quatre de la tarda: Pau Guimet, Josep Cabrerol, Antoni Pujades i Antoni Bergós.

A Ibars d'Urgell

24 tarda: J. Castellar Formiguera, Antoni Vidal, Vicents Salons, Leonci Gómez i Pere Rubinat.

A Belcetre d'Urgell

24, tarda: Tomàs Nart Corderó, Josep Elies, Josep Simó, Miquel Puig, Enric Arderiu i Francesc Salses.

A Torrelles de Foix

24 tarda: Josep Ermengol, J. Freixes Paquin, Josep M. de Fàbregues, Josep Baqués i Jaume Mes-tres.

A Vallfogona de Riucorp

24, tarda: Martí Morera, A. Rafel, Angel Vilaret i N. Massó i Valenti.

A Pobla de Segur

24, 3 tarda: Anna Murià (del Grup Femení), Josep Coll i Mas, Odó Hurtado i Domènec Pallerola.

ENVIEU LES NOTES EN CATALA

FIJAPELO VARON DANDY

POPULARITAT

La d'un producte com FIJAPELO VARON DANDY, no s'obté fàcilment. Cal ésser el PRIMER i el MILLOR per continuar ésser sempre l'ÚNIC.

Aquestes tres qualitats sols les distingeix el tan popular FIJAPELO VARON DANDY

Parfumeria PARRERA, Badalona

ORONI (ANUNCIS)

Partit Catalanista Republicà Per l'Estatut de Catalunya

CATALANS!

L'impuls popular que, ara fa un any, enderrocava la monarquia es tradueix avui, a Catalunya, en una afirmació patriòtica intensa i serena, nodrida en la voluntat i en el presentiment inequívoc de trobar-nos a punt d'iniciar un nou període de la nostra història, ple de venturosos auguris per a Catalunya i fecund per a la República.

Per la defensa de l'Estatut, els Partits catalans han concertat la unió sagrada; però aquesta unitat no ha de circumscriure's a les organitzacions polítiques, sinó que ha de transcendir a tot el Poble, ni pot basar-se en la passivitat, ans en l'acció, atenta i multiplicada de totes les forces, de tots els òrgans d'opinió.

El Partit Catalanista Republicà, penetrat de l'emoció d'aquesta hora, se sent més fidel a si mateix i més digne de la missió que assumí, com més desborda les finalitats estrictament de Partit i més amplemunt pot consagrar la seva actuació al servei de la Pàtria.

Els actes d'avui, com els d'ahir, són una reafirmació dels seus ideals bàsics: Catalunya, Llibertat, Democràcia i República. Tot ratificant aquests principis substancials, no abdica de cap de les seves característiques, ni renuncia a cap de les seves finalitats; però en aquesta hora totes convergeixen, sortosament, en l'Estatut i l'Estatut no és l'ideal d'un Partit, sinó de tot un Poble.

CATALANS!

Els actes organitzats pel Partit Catalanista Republicà seran com un complement de la manifestació popular d'aquest matí a Barcelona, a la qual us preguem de concórrer. Així, totes les comarques catalanes, fins i tot les més allunyades de la capital, podran participar en demostracions públiques, la finalitat bàsica de les quals serà la ratificació de la voluntat popular, concretada en l'Estatut. A tots demanem la col·laboració entusiàstica.

Els actes d'afirmació patriòtica iniciats ahir a la nit, continuaran en la jornada d'avui.

En aportar-hi l'escalf del seu entusiasme, els pobles de Catalunya, coincidint amb la manifestació que es farà a Barcelona, refermaran llur adhesió a l'Estatut.

El Partit Catalanista Republicà consagra la seva adhesió al servei de la Pàtria.

VISCA CATALUNYA!

VISCA LA REPUBLICA!

Actes per a avui, diumenge, al matí

A Tarragona

Dia 24, al matí: Antoni Brunet, Josep Gelabert, Rafael Batistini, Mada Mallol, Pere Lloret i LLUIS NICOLAU D'OLWER (President del Partit Catalanista Republicà), el qual fixarà la posició del partit en relació a l'Estatut.

A Lleida

Diumenge, dia 24, a dos quarts d'onze del matí: Martí Esteve i Guau donarà una conferència sobre "Les finances de l'Estatut".

A Tremp

24, tarda: Anna Murià (del Grup Femení), Josep Coll i Mas, Odó Hurtado i Domènec Pallerola.

A Vilafra

24 matí: Josep A. Batlle, J. Valero i Ribes, Amanda Llebot (del Grup Femení), Josep M. de Fàbregues i Lluís Massot.

A Igualada

24 matí: Santi Surós, Angel Vilaret, Narcís Massó i Valenti i David Ferrer.

A Sant Joan les Fonts

24 matí: Antoni Muntanyola, Miquel Pagès i Francesc Glanadell.

A Manresa

24 matí: Ramon Coll i Rodés. Conferència sobre el tema: "Com queda plantejada la qüestió de l'Estatut".

A Sant Carles de la Ràpita

24 matí: Antoni Brunet, J. Bru, P. Lloret Rosinyol, Emili Colom i Josep Gelabert.

A Gualba

24 a la tarda: Agrupació Catalanista Republicana: Joan Torner Escarré, Joan Medina, doctor Estelles, Baldri Rahola i Pauli Geli.

A Banyoles

Dia 24, al matí, al Mercantil Ci-

nema: Jacint Mas Grau, Josep M. Planes, Josep M. Murià, Rosend Llata i Francesc Pi i Sunyer.

A Badalona

Dia 24, a les onze del matí. Al Centre Catalanista (Mercer, 2): J. Tomàs i Píera donarà una conferència sobre el tema "La Catalunya nova".

A Canet de Mar

24 matí: Mateu Pou, Lluís Ay-mami Baudina, Margarida Delclós (del Grup Femení) i Antoni Vilà i J. Sánchez Cano.

A Arenys de Mar

24 matí: Enric Juvés, Joan Colomines, Teresa Lloré de Closos (del Grup Femení), Frederic Barceló i Ferran Boter.

A Sant Cugat del Vallès

24 matí: Lluís Casals, Pere Farrion, Josep Girona i Avel·lí Estran-ger.

A Altafulla

24 matí, Agrupació Catalanista Republicana: Joaquim Moya, Josep Gelabert, Antoni Secall, Jeroni Mor-gues i J. Boronat.

A Tortosa

Dia 24, al matí: J. Jordi, J. Angelet, M. Gil, Enric Bisbal i M. Valldeperes.

A Centelles

24, onze matí. Sala Olympia, Centre Catalanista Republicà: Montserrat Girbau (del Grup Femení), Carles Sentís, Teresina Isern (del Grup Femení), Pau Muñoz Castanyer, Vicents Bernades i Eduard Raga-sol.

A Ascó

24 matí: M. Andreu, Lluís Fortuny, Pere Milet i J. Serrano.

A Vinçbre

24 matí: M. Andreu, Pere Milet i Lluís Fortuny.

A Torre de l'Espanyol

24 matí: Pere Milet, Lluís Fortuny i M. Andreu.

A Vilaseca

Ateneu Pi i Margall: Alfred Gilabert, A. Jordi, Dr. J. M. Font, S. Besora i Dr. Andreu Cabestany.

A Molà

24, a dos quarts de tres. Partit Catalanista Republicà: Montserrat Girbau (del Grup Femení), Carles Sentís, Pau Muñoz Castanyer, Vicents Bernades i Eduard Ragsol.

A Tona

24, a dos quarts de tres. Partit Catalanista Republicà: Joan Rius, Teresa Isern (del Grup Femení), Enric Gall, Joan Cases i Joan Maragall.

A Juncosa

24, set tarda: Pau Guimet, Josep Cabrerol, Antoni Pujades i Antoni Bergós.

A Borges del Camp

24 tarda: Enric Bover, Francesc Balcells i Eladi Bergadà.

A Alforja

24 tarda: Eugeni Cots, Francesc Balcells, Eladi Bergadà i Santiago Vivaucos.

A Catllar

24, tarda: F. Rodon, Joaquim

Monner, Hermínia Ramon (del Grup Femení), Tomàs Pumarola i Josep Punyet.

A Cambrils

24, nit: Joan Magrinyà, Santiago Vivancos i Tomàs Ambrós.

A Montríol

24 tarda: Eugeni Cots, Enric Bover, Francesc Balcells i Santiago Vivaucos.

A Les Preses

24, tarda: Antoni Muntanyola, Joaquim Casmitjana, Francesc Glanadell i Ferran Cuito.

A Sabadell

A les sis de la tarda, al Centre Català: Conferència per Manuel Rabentós, sobre el tema "L'organització local després de l'Estatut".

A Aiguafreda

A les sis de la tarda: Joan Rius, Teresina Isern (del Grup Femení), Enric Gall, Joan Cases, Joan Maragall, Eduard Ragsol.

A Pontons

Dia 24: Josep Ermengol, J. Freixes Paquin, Josep Maria de Fàbregues i Jaume Mestres.

A Salàs de Pallars

Dia 24, tarda: Conferència per Odó Hurtado.

A Sant Cugat Sasgarigues

24, a la tarda: Antoni Font, Joan Canyelles, J. Valero i Ribes, Amanda Llebot, Lluís Massot.

Sedentaris
llegiu aquest llibre que rebreu GRATIS enviant aquest cupó als:

LABORATORIS DE L'URODONAL

APARTAT 718 BARCELONA

Dr. _____

Carrer _____

Pobla _____

Província _____

Aquesta nit, a un quart d'onze,

Miting pro Estatut

al local d'ACCIO CATALANA REPUBLICANA (Corts Catalanes, 589), en el qual faran ús de la paraula:

J. Tomàs i Píera - E. Duran Reynals
Martí Esteve - J. Bofill i Mates

LLUIS NICOLAU D'OLWER

Perquè tots els que hi assisteixin puguin sentir bé els parlaments han estat instal·lats altaveus a totes les sales del local i als balcons que donen al carrer de les Corts Catalanes.

De més a més, els discursos seran retransmesos per Ràdio Barcelona EAJ-1, de manera que podran ésser escoltats per tot Catalunya.

LA SENYORA Na Magdalena Palà i Manau

Vídua de Joan Colomines Forasté ha mort cristianament a l'edat de 73 anys

(A. C. S.)

Els qui la ploren: fills Julia, Antoni i Joan, fills polítics Casimir Casas, Carme Broquetas i Remei Fatjó, nets, germans Emili, Bonaventura, Maria, Isabel i Esperança, germans polítics, nebots, família tota i les raons socials "Vídua de Raimond Colomines" i "Productora del Vidrio, S. A.", en assabentar llurs amics i coneguts de tan greu pèrdua els preguen que la tinguin present en llurs oracions i que se serveixin concórrer a la casa mortuòria, carrer de Sans, 29, principal, primera, demà, dilluns, dia 25, a les deu del matí, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Maria, de Sans, i d'allí a la seva darrera estada, cementiri de la localitat.

Ciutat, abril 1932.

BARCELONA

Generalitat

Concurs per a quatre places

Demà, dilluns, dia 25, a les dotze del matí, finalitzà el termini per a la presentació d'instàncies per prendre part en el concurs per a la provisió, amb caràcter interí, de quatre places de cap de negociat literat de la Secretaria de la Generalitat de Catalunya, dotades amb el sou anual de 9.000 pessetes. Les condicions per a prendre part en el dit concurs s'insereixen al Butlletí Oficial de la província del dia 14 del corrent i estan de manifest a la taula d'edictes de la Corporació. Les instàncies hauran de presentar-se al Registre general de la Generalitat.

Declaracions del conseller de Justícia

Divendres, el Sr. Comes va rebre, amablement, els reporters. Els manifestà que els havia cridat festa que volia donar-los una notícia d'una certa importància. En efecte, es tracta de la creació d'una Oficina d'Estudis Jurídics de Catalunya, adscrita al Departament de Justícia i Dret, la qual tindrà per missió, entre d'altres, considerar-se com a continuadora de la creada per la Mancomunitat, dur a terme aquelles tasques que el Govern de la Generalitat li delegui. Integraran aquesta Oficina quatre advocats i un secretari, també advocat, que seran nomenats seguidament. El senyor Comes va estendre's en consideracions sobre la importància d'aquesta Oficina, i facilità el text íntegre del Decret que ell proposa al Consell i aquest aprovà, el qual text trobaran els nostres lectors a la secció habitual de "Generalitat".

El senyor Comes tingué a continuació paraules d'afecte per a la premsa, i reconegué la importància de la seva missió. Digué que aquesta dies havia llegit en alguns diaris queixes sobre la manca de fonts informatives, i que ell, per la seva part, en tot allò que li permeti el departament al seu càrrec, tindrà molt de gust d'informar la premsa; digué als reporters allí presents que els rebria cada divendres i que, a part d'això, el tenen en tot moment a la seva disposició sempre que les exigències informatives ho reclamin.

A preguntes dels periodistes manifestà que, en efecte, havia cessat en el càrrec de Conseller de Finances, que ocupava interinament, per haver-s'hi reintegrat el senyor Giralt, la seva crisi. Afegí que durant la seva interinació s'ha limitat a actuar com a tal, i ha despatxat els afers corrents sense cap dificultat.

Tres telegrams al cap del Govern

Han estat tramesos tres telegrams al cap del Govern, signats pel President Macià, el conseller de Governació, senyor Tarradellas, i el de Cultura, senyor Gassol, denunciant que suspengui totes les gestions relatives a la Junta de Protecció a la infància fins que sigui discutit l'Estatut de Catalunya a les Corts Constituents.

El senyor Gassol cap a Madrid

El conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya i diputat a les Corts Constituents, senyor Ventura Gassol, ha comunicat als periodistes que dimarts vinent marxarà cap a Madrid per tal d'assistir a les sessions del Parlament quan es porti a cap la discussió de l'Estatut de Catalunya.

Per la integritat de l'Estatut

Segueixen rebent-se a la Generalitat gran nombre de targetes postals en les quals es defensa la integritat de l'Estatut de Catalunya.

Ahí al matí "Palestra" instal·là diverses taules de venda de les esmentades targetes i de les quals el públic que visitava el Palau n'adquiria moltes.

Reunió a Tarragona

Demà, dilluns, es reuniran a Tarragona els quatre governadors civils de Catalunya juntament amb el conseller de Governació de la Generalitat, senyor Joan Tarradellas.

"Hernius"

Venc totes les hèrnies

Basant-nos en l'anatomia humana, hem creat el meravellós aparell HERNIUS, que no és un aparell qualsevol, sinó un element dotat de vida pròpia que en poc temps i sense la més petita molestia DOMINARÀ I VENCERÀ TOTALMENT la vostra hèrnia fins a la seva TOTAL DESAPARICIÓ, per antiga i voluminosa que sigui.

Els científics aparells HERNIUS són els més lleugers, els més còmodes i els únics que no necessiten elàstics de cap mena, per ésser construïts exclusivament per a cada dolència i sobre motlle anatómic de la regió malalta.

Visita de 10 a 11 de la tarda. Festes de 10 a 11. Arago, 277, ent. (davant del Baluard del Passatge de Gràcia). Telèfon 74850. - Barcelona.

GABINET ORTOPÈDIC "HERNIUS" (SALVADOR DE L'ENCAVAT)

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ	Ptes.
Barcelona, mes	850
Península Ibèrica, trimestre	10
Amèrica Llatina i Portugal, trimestre	12
Països conveni postal, id.	12
Altres països, id.	30

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIÓ GENERAL ATMOSFÈRICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 23 D'ABRIL DE 1932

Hi ha avui dos importants màxims baromètrics que pertorben el temps a gran part de l'occident d'Europa, situats l'un a Tunís i l'altre a les costes d'Escòcia.

Plou a les regions alpinas, migdia de França i a gran part de la vessant mediterrània des de Catalunya fins a Itàlia i Tunís.

La zona de pluges corresponent al mínim d'Escòcia comprèn tota l'Escandinàvia i costes d'Alemanya.

El règim anticiclònic es troba a l'Atlàntic a l'oest de Portugal, dominant el núvol i boirós amb pluges a la regió de les Illes Afores.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

La nevulositat és general i es registren ruixats a les comarques costaneres.

Els vents bufen del nord amb intensitat moderada per la Segarra i curs inferior de l'Ebre i amb poca força a la resta del país.

Les pluges d'ahir tingueren lloc des de les comarques del nord de Tarragona fins al Pirineu, amb la màxima quantitat a Barcelona i Manresa, amb 17 i 16 litres per metre quadrat, respectivament.

Bloc del transeünt

MES ENLLÀ DE L'EBRE

Aquest i la seva parentela de títols, com són: de l'Ebre ençà, Ebra ençà, "allende el Ebro", "Ebro ençà" i Ebre enllà que tan sovint llegim en premsa tant catalana com espanyola han d'eliminar-se, car no estan d'acord amb la veritat que en ells es pretén manifestar donant si lloc a confusions a molts catalans poc coneixedors de la geografia de Catalunya, els qui creuen que aquesta ratlla fluvial separa Catalunya de la resta d'Espanya.

En interès patri no hem d'acceptar semblant equivocació que el costum ha fet popular, tant que d'eliminar-lo com un mot indesitjable ens veiem obligats a carregar-ne un altre que s'adigui a la veritat física i no fereixi el més pur sentiment d'una catalana que tot i enamorats de l'Ebre mai no poden tolerar que els separi de Catalunya.

Els qui coneixem els territoris fronterers catalano-aragonesos gosarem en defensa de la nostra dignitat de catalans nacionals proposant en substitució del més enllà de l'Ebre el més enllà o més enllà de Ribarroja-Amacelles són aquestes dues poblacions delimitants en la part Tarragona i Lleida, respectivament, en terres aragoneses i tenen a favor d'altres que es troben en igual cas una estació de ferrocarril a la que es podria col·locar un gran cartell que assenyalés el creuant l'entrada o sortida de Catalunya segons la seva ruta.

Ara que estem en vigílies que ens sigui reconeguda la nostra nacionalitat és quan hem de depurar-se aquests absurds termes gramaticals que desmembraren la nostra pàtria ferint tanmateix l'ideal nacional dels catalans de les poblacions Ribarroja, Flix, Aíx, Mora d'Ebre, Benisanet, Miravet, Xerxa, Aldover, Roquetes, Freginals, Sant Carles, Alcanar, Poble de Maslufa, Fatarella, Vilalba, Carbera, Gandesa, Pineda, Bot, Prat de Comte, Pauls, Alforja, La Galera, Godall, Ulldecona, La Cúria, Canet, Arnes, Horta, Balra i Caseres, pobles eminentment catalans que que enllaçats "més enllà de l'Ebre".—J. J.

* * *

Senyor Director:

Si no ha estat fet ja, l'Ajuntament de Barcelona hauria d'acordar la conservació d'algunes de les plaques de revolució de carrers que foren partides en temps de la dictadura, per treure'n la part redactada en català. Es tracta de documents de gran transcendència històrica per ocupar dignament un lloc a l'Arxíu històric de la ciutat.

Aquestes plaques i altres records de la dictadura de semblant naturalesa que hom hauria de recollir a tot Catalunya, poden ocupar un lloc important als museus d'Història, i no en serien pas la part menys interessant quan el transcorren d'alguns anys permetrà d'esguardar en perspectiva els moments actuals i els propers.

A. N.

Municipi

Plecs de proposició

Es fa avinent que fins al dia 30, a les dotze, s'admetran al Negociat d'Obres Públiques de la Secció de Foment, de la Casa de la Ciutat, plecs de proposició per optar al concurs privat d'instal·lació de sis llums a la caseta d'arbitris núm. 47, situada a l'encreuament del carrer de Bassegoda amb la Riera Blanca, al tipus de pesseles 174'88.

Multes

El linent d'atcalde del districte cinquè, senyor Puig Monner, en el judici de multes celebrat a la Tinència d'Alcaldia del seu districte, imposà a Castimir Mir i a Ricard Masachs, 250 pessetes a cada un per vendre llet aigualida; a Maria Gol, 50 pessetes, per vendre-la de qualitat inferior; a deu conductors de vehicles, per infringir el Reglament de Circulació, els imposà multes que oscil·len entre 5 i 50 pessetes; a 22 venedors ambulants els imposà també multes de 2 a 25 pessetes, i per altres infraccions a les Ordenances municipals, imposà sis multes més.

Notes de preus

Es fa avinent que fins al dia 30 podran ésser lliurades al Negociat Municipal d'Obres Públiques d'Elxampua notes de preu per tal d'optar a l'execució de diverses obres d'urbanització del carrer Meridional, entre Sicília i Marina.

Els bons de beneficència

Es fa avinent, com a prolongació de la llista de botigues i parades on són servits els Bons emesos per l'Ajuntament, en commemoració de la data de la proclamació de la República, que els sudats Bons poden recollir-se també als establiments següents:

Enric Gollard, taula núm. 59 del Mercat de Galvany (carn); Joan Puig, taula de queviures número 59 del Mercat de Galvany (arròs); i Vidua Gifra, carrer de Maria Cubí, número 201 (pa).

L'arbitri sobre gossos

Ha estat publicat el següent ban de l'alcalde:

"Havent observat aquesta Alcaldia que alguns ciutadans no compleixen exactament tot el que disposa l'Ordenança de l'arbitri municipal sobre tinença i circulació de gossos, particularment en allò que es refereix a l'obligació que cada gos porti sempre penjada al collar la xapa de matrícula, recorda a tots els ciutadans:

"Primer.—Que la Guàrdia Urbana denunciarà els propietaris de tots aquells gossos que no portin penjada al collar la xapa de matrícula, imposant-los les penalitats que fixa l'Ordenança.

"Segon.—Que seran recollits per les brigades de llacres municipals, per considerar-los gossos perduts, tot aquells gossos que no portin la sudada xapa."

VITALICI DE 500 PTES.

cada mes, amb molt reduït capital. R. León, Passeig de Gràcia, 47, entresol, segona

EL CRIM DE BADALONA

L'AFILLADA D'EMMA LANGER FA INTERESSANTS DECLARACIONS

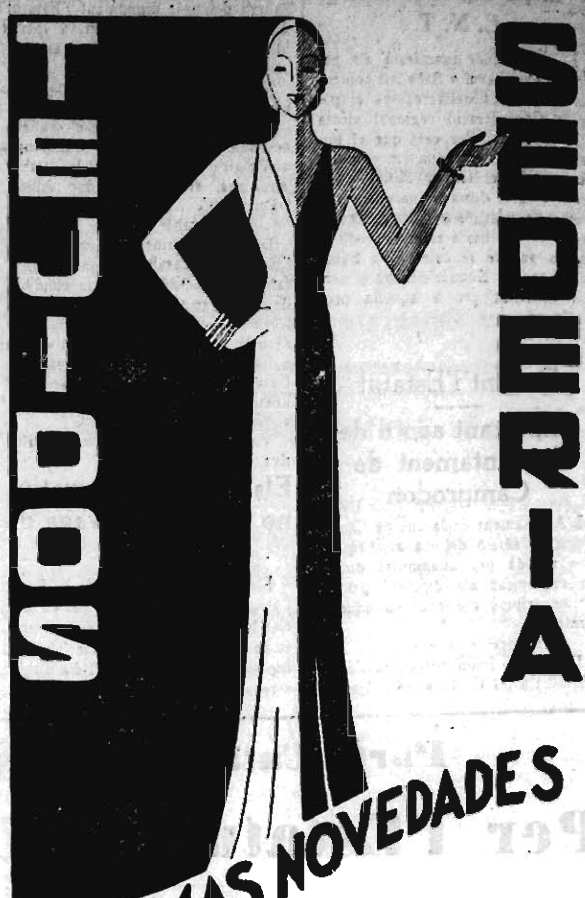
La jove Ross, que assistí ahir a les diligències que el Jutjat de la Concepció portà a cap al cementiri de Badalona i al xalet de l'Avinguda de Nostra Senyora de Lourdes, es persona al Palau de Justícia i reconegué de nou les robes que li foren mostrades com de propietat d'Emma Langer.

Tenint preferències que Rossi ha dit que el mòbil del crim potser fos el rebatori, ja que si bé Emma no era dona de molts diners, posseïa unes accions mineres que creia tenien algun valor, i, demés, era propietària d'unes pells d'ermíni que guardava en una maleta.

NOVES DECLARACIONS DE BALSANO

Des de Badalona Balsano fou conduït al Jutjat de la Concepció, on, per haver-se avançat el colze que el conduïa, va haver d'esperar el jutge al passadís, acompanyat dels que el custodiaven.

Els polítics que l'acompa-

TOILE de seda artificial, colors solida, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	2'35
CREPE DE XINA de seda artificial, extens assordiment en colors, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	3'50
CREPE GEORGETTE de seda artificial, colors de gran moda, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	3'95
CREPE DIAGONAL fantasia, especial per a vestits, article de seda artificial, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	5'30
CREPE "ROMANE" de seda artificial, article de gran moda, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	5'95
CREPE GEORGETTE de seda natural, colors especials per a vestits de fantasia i solides, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	6'15
GASSES estampades de seda natural, formosos dibuixos, ample 90 centímetres. El metre, a Ptes.	8'50
LLANA per a vestits, colors de noventat, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	2'40
CREPE BATEL de llana diagonal, qualitat superior, colors de gran moda, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	5'40
"MOUSSETTE" de llana, colors de darrera moda, especial per a vestits, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	6'90
TROBALINA estampada, dibuixos de fantasia, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	1'50
"MOUSSETTE" americana, article estampat, col·lor i dibuixos d'altre fantasia, ample 90 cm. El metre, a Ptes.	5'50
ROYAL estampat, bonics colors i dibuixos, article recomanable pel seu bon resultat, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	2'40
MOUSSETTE estampada, extensió col·lecció de dibuixos i colors, ample 80 centímetres. El metre, a Ptes.	1'25
TELAMAT estampat, article de gran noventat per a vestits de camp i platja, ample 80 cm. El metre, a Ptes.	2'50
PERCALA estampada, extensió col·lecció de dibuixos i colors, ample 80 centímetres. El metre, a Ptes.	1'10

ALMACENES EL SIGLO

ORDINI (ANUNCIS)

nyaven — Recló i Reguengo — pugnaven, com sempre, per fer-lo confessar. Ell conservava un to evasiv, escuradís. Parlava laquament, preteuent explicar-ho tot a la seva manera. Quan s'embruava una mica, immediatament sortia als seus llavis el nom de Juli Romero, amb el qual s'escondava per a justificar qualsevol incognita comprometedora.

Això preguntau-ho a Romero — contesta sempre que l'interrogatori li resulta difícil.

Després li sentírem afirmar que ell no designarà defensor a cap advocat, si aquest no declara prèviament que té la convenció íntima que és innocent.

Si no és així — digué — no vol cap defensa.

Balsano deixà per uns moments l'aire confiat i somrient. I entrà al despatx del jutge amb posat seriós, greu, però serc, amb la seva tranquil·litat a prova de tota mena de perills.

LA POLICIA CERCA

A JANNETTE

Totes les recerques portades

EL MILLOR LAXANT. EL MES AGRAVABLE. EL MES SUAU. EL MES EFICAC

ZARAGATONA GENOVE

ESCOLLIDA A MA — ABSOLUTAMENT NETA

Aquesta temporada

EL BARATO

PRESENTA UN GRAN DEVESSALL DE

NOVETATS A PREUS SORPRENENTS

Això és causa que sigui la casa que detalla més gran quantitat de gèneres de moda per a vestits

SEDES amples 2'50 Ptes. metre

estampats superiors, a

Preus de gran ocasió

RUGBY

Avui es jugaran les finals del Campionat de Catalunya

Per a avui han estat convocades les finals del campionat català d'enguany, que seran disputades entre els classificats de la Poule A i B.

El primer dels jocs s'ha disputat a les onze del matí, al camp de La Bordeta. R. C. Universitari (segona de la Poule A) contra C. D. Espanyol (segona de la Poule B). Arbitre: Balmes.

A les onze del matí, al camp de La Bordeta. R. C. Universitari (tercera de la Poule A) contra A. E. Joventut (tercera de la Poule B). Arbitre: Isard.

A les quatre de la tarda, al Sol de Baix. F. C. Barcelona (primera de la Poule A) contra U. E. Santboiana (primera de la Poule B). Arbitre: Bonnat.

Com pot apreciar-se, demà es jugaran tres veritables finals, totes elles competides, i en les quals el resultat final es presenta molt incert.

El match Universitari - Espanyol sembla presentar-se amb una acusada superioritat dels primers, però sabem de font certa que els estudiants es presentaran mancats de jugadors de tan reconeguda vàlua com Manoleg, Luque, Berga, Luchetti, Mongrell i Ornat, la qual cosa fa que el resultat final del match es presenti força dubtós.

També és impossible de pronosticar, pel resultat final del match Cornellà - Joventut, en què l'anivellament de forces es força notable.

I no diem del match entre els nostres eternals rivals de rugby, la Santboiana i el Barcelona, en què les forces dels quals enguany es presenten com mai a un mateix nivell.

FUTBOL

El Barcelona B vencé el Sevilla per tres gols a dos

Davant d'escaís públic, degut a la inseguretat del temps, tingué lloc ahir a la tarda al camp de Les Corts el primer partit dels dos que estan anunciats, entre el reserva del Barcelona i el Sevilla F. C.

La lluita que hom veié ahir no fou certament gaire interessant; el mateix partit jugat amb millor temps tal vegada hauria estat més vistós. El resultat en què acabà la lluita fou equitatiu, puix que el Barcelona exercí en conjunt major domini. No es veié joc portat amb cohesió, degut a què a la davantera local hi havia dos homes, Miró i Gual, principalment el primer, que malmetien totes les jugades.

La primera part fou la que el Barcelona sabé treure'n major rendiment, i ensenà palesa possessió millor conjunt que els seus adversaris. Al segon temps les coses ja canviaren i el joc es féu més igualat, essent els darrers minuts de pressió forastera.

Dels guanyadors es destaquen Dos Santos, Martí, Portugués i Rafa. Dels vençuts, en primer pla, la línia defensiva, i també Angellillo i Rey a la línia mitjana. De la davantera, Campanal, Tejada i Bracero. L'espanyolista Padrón hom el veié quelcom impel·lir i amb el seu característic excés de fer sempre driblings.

En resum, es pot dir que la lluita ha estat bastant mediocre pel poc entusiasme i encert que es veié en els rengles locals. El combinat que presentava el Barcelona no podia, és cert, fer una gran exhibició; però ens hem d'accontentar, car els auguris així ho fan esperar, que aquesta tarda l'encontre serà més interessant.

A les ordres del senyor Mallorquí, el qual estigué molt descontentat, els equips s'alinearen de la manera següent:

Barcelona: Vidal, Rafa, Santfeliu, Martí, Dos Santos, Galmiz, Diego, Roig, Gual, Portugués i Perera.

Sevilla: Elizaguirre, Sabino, Moral, Angellillo, Abad, Rey, Tejada, Ramos, Campanal, Padrón i Bracero.

Sortí el Barcelona, i a continuació féu entrar en acció a Elizaguirre.

Contratacaren els sevillans, i Padrón es féu amb la bola, parant el seu tret Vidal.

Una escapada de Diego centrà a Gual féu sortir el porter sevillà, el qual aclarí el perill.

Al cap de vint minuts un cop de cap de Gual rebé al travesser, anant l'efèric a caure als peus de Diego, el qual, tot sol, únicament hagué d'endinsar la bola entrant tota sola al marc sevillà.

Una mala jugada de Santfeliu desvià la bola vers l'ur marc, estigué a punt de valer pel gol de l'empat. Però Vidal aclarí la situació.

Des minuts abans d'arribar al descans una passada avançada de Font a Diego, escapant-se, escapant-se aquest darrer, valgué pel segon gol local. L'extrem dreta barcelonista centrà sobre gol. L'extrem dreta barcelonista centrà sobre gol, i arreplegat el seu centre de porters amb el cap fou l'autor de batre per segona vegada a Elizaguirre.

Cinc minuts després, un cop franc contra el Barcelona, tirat per Angellillo cap a l'extrem esquerra sevillà, fou el que costà el primer gol contra el cercle local. Bracero, d'un xut creuat, s'encarregà de batre a Vidal.

En reprendre's la lluita el joc, com hem dit, fou més anivellat.

Al cap de vint minuts el Barcelona tornà a marcar. Un centre de Diego a Portugués, rematant aquest, fou el ver-

EL SEGON PARTIT D'AQUESTA TARDÀ

Aquesta tarda es repetirà al camp de Les Corts el partit entre els primers equips del Sevilla i Barcelona, a la mateixa hora, o sigui a dos quarts de cinc.

Abans d'aquest segon partit se'n jugarà un altre, a tres quarts de tres, entre el primer equip de l'Atlètic de Sabadell i un d'amateur del F. C. Barcelona, que s'integraran: Escoda, Marqués, Saura, Puig, Soler, Morata, Orr, Pou, Soler, Costa i Orriola. Suplents: Puig, Llata, Bujik, Vila i Albet.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

El primer equip del Barcelona en aquest segon encontre contra el Sevilla, estarà integrat de la següent manera:

Nogués, Saló, Alcoriza, Arnao, Dos Santos, Pedrol, Fiera, Guburu, Arocha, Ramon i Sagí. Suplents: Vidal, Guzmán i Castillo.

EL SI PROPER T S

Dels 400 als 500 quilòmetres per hora, amb cotxe

El dia 24 del passat mes de febrer el famós corredor anglès Malcolm Campbell batia a la platja americana de Daytona Beach el rècord del món de velocitat sobre automòbil.

Campbell ha batut per setena vegada els rècords absoluts de velocitat i el mèrit que li pervé no és solament com a pilot hàbil i atrevit que sap manejar una màquina a la victòria després d'esquivar perills de debò. Campbell és un inspirador i un conseller dels enginyers que projecten el cotxe que ha de pilotar i a la vegada és l'experimentat mecànic que la pota perfectament a punt i que correggeix materialment aquells defectes o imperfeccions que presenta la màquina. No en va durant dos anys seguits el famós corredor s'ha especialitzat en la conquesta d'un dels rècords més partil·losos.

En la història de la lluita per a marcar amb cotxe les velocitats més elevades s'observa un canvi sobtat de procediments per tal d'obtenir que la corba dels rècords obtinguts no arribi a un màximum acordat. Fins a l'any 1925 aproximadament de motor d'automòbil se n'obté un rendiment que porta la velocitat mitjana a 335 quilòmetres per hora; però en preveure que amb els elements de què es disposa podríem allargar gaire més el rècord, perquè amb les cilindrades convenses als motors ja no podria girar més de pressió ni donar més potència i a la vegada les cilindrades existents no permetrien velocitats superiors als 350 per hora. A partir d'aquí es pensà en apropar els motors d'aviació de forma cilíndrica per donar una acció cilíndrica nova a la corba dels rècords a marcar. A la vegada s'utilitzaran les pistes naturals que ofereixen les grans platges quan es la banyar la corba, menuda i regular, hi formen una superfície dura i compacta perfectament apta per a aquesta mena de proves.

Des de l'any 1925 fins a l'actual rècord de Campbell, les marques obtingudes són les següents:

1925 a Pendine Sands: Campbell a 242'634 per hora.

1926 a Idem: Thomas a 270'439.

1926 a Idem: Thomas a 274'292.

1927 a Idem: Campbell a 280'385.

1927 a Daytona Beach: Segrave a 327'987.

1928 a Idem: Campbell a 333'062.

1928 a Idem: Rayton Keech a 334'022.

1929 a Idem: Segrave a 372'340.

1931 a Idem: Campbell a 392'469.

Aquesta darrera marca de Campbell ha estat efectuada el dia 5 de febrer passat. Pocs dies més tard, al 24 del mateix mes, es presenta a la mateixa platja amb intent de superar els quatre-cents per hora. En aquestes temptatives, cal fer notar, la sortida de l'enginyeria i el trajecte s'ha de recórrer en dos sentits oposats per tal d'anul·lar els factors de pendència o de vent que, cas d'efectuar-se, la prova en un sol sentit, portarien els resultats. El dia 24 el corredor anglès corré el quilòmetre a la velocitat mitjana de 404 quilòmetres 406 metres per hora, la mitja a 405 quilòmetres 634 i els cinc quilòmetres, no oficialment, a 387'20.

Des d'ara més tard, Campbell intenta superar el rècord de la mitja, però no ho aconseguí, car el bé d'un dels reconeguts el fa a 413 quilòmetres 741, la velocitat mitjana total de 405'062 quilòmetres per hora. Llavors es dedica a batre els rècords dels 5 i 10 quilòmetres. Els cinc quilòmetres a 398'037 quilòmetres, els dos quilòmetres a 384'019 quilòmetres, i les cinc milles a 390 quilòmetres 385 metres.

El cotxe de Campbell ha estat llargament estudiat des de 1926 i beneficia d'una llarga experiència i d'innombrables perfeccionaments i retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d'èxits fa suposar que no s'estrocarà en un nou intent.

M. FOYE

retoca. La premsa gràfica ha curat de fer familiar la seva silueta i les revistes han donat tota mena de detalls tècnics perquè ara calgui insistir. El motor Napier que l'equipa, és un motor d'aviació i també pertanyen a l'aviació moltes de les solucions que el problema d'un cotxe capaç dels quatre-cents demana. Ultra els problemes que s'havien de resoldre amb mitjans purament de mecànica automobilística, l'Ocell blau IV ha hagut de cercar en l'aerodinàmica els camins per arribar a una realitat viable. Per tal de limitar i disminuir la resistència a l'avançament, que aconseguís valors molt considerables a altres velocitats, s'han assajat al túnel aerodinàmic diversos models i soluts de l'aerocrossat de l'automòbil i allí s'han determinat els millors tipus de perfils de radiadors, paravents, rodes, etc., i la forma general de més rendiment. Per tal d'evitar la força succeïa que a 110 metres per segon tendeix a arrencar el conductor del seu seient, s'ha practicat una escales al paravent que constitueix una presa d'aire que, ultra emportar-se els gasos que vénen del motor, arriba al pi i al cap del conductor i anulla aquella succeïa.

Recentment damunt de l'Ocell blau s'han aplicat algunes modificacions, gràcies a les quals s'espera augmentar d'una manera sensible la velocitat actual. S'ha allargat l'aerocrossat a l'objecte d'augmentar la finor del cotxe i fer-lo més penetrant. S'ha instal·lat, també, un nou motor Napier una mica més comprimit sucra, amb el qual s'obtenen uns 50 c. v. més. Amb aquesta màquina, més perfeccionada, Campbell pensa aconseguir els 480 quilòmetres per hora. Cal reconèixer que la seva llarga història d

per Alfons Serra i Baldo

La publicació del *Quart Llibre de Rimes* d'Agustí Esclatans dins les edicions de "La Revista", dona actualitat a una qüestió suscitada indirectament ja de temps, pel seu autor.

Esclatans, una de les nostres figures de personalitat més acusada — malgrat haver-nos donat una obra tan irresponsable com el seu *Victor o la rosa dels vents* — segons tastos i anticipacions del seu *Sistema neo-acadèmic*, aspira a reduir la versificació catalana a una elaboració continua i perpètua de "rimes".

Cal, però, precisar què vol dir aquesta paraula. Perquè si per Maragall la forma rítmica és la manifestació transhumanada de l'eflòre rítmic diví de la creació — l'essència del qual és el repòs i l'acció — com a resultat de l'afany d'expressió que omporta tota emoció estètica, per Esclatans la Rítmica, segons Quadri, equival a una "obtenició d'unitats de fons pròpies per a ésser convertides més endavant, en aplicació-les-hi el Sistema Líric i el Sistema Mètric, en unitats de forma".

La distinció de les dues posicions és ben marcada: el poeta de Maragall no ha de fer més que "traduir"; Esclatans vol que "obtingui". El que és instrument un *lun* estètic subjècte creador en l'altre. Resultat en el primer cas: l'actitud del poeta és igual a "passió"; en el segon: actitud del poeta igual a "acció".

El poeta de Maragall revela ("bella és la revelació de l'essència per la forma"), mentre que el d'Esclatans elabora ("el fons neix per excitació mecànica de la forma").

La poesia de Maragall caminarà sovint a batzegades, sobrepassant la marxa normal de la simetria: perquè les paraules es presenten "ja ritmades de si", és a dir, vivint el ritme universal en l'emoció del poeta. Si el poeta no obeeix corre el perill de donar una "buida remor de pruja rítmica", un avort de l'emoció o una estèril excitació voluntària amb disfressa de poesia d'uns versos ben compostos.

El sistema rítmic de l'Esclatans és una "pura tasca mecànica de suscitació de rimes". La rítmica donarà la xarxa sobre la qual els pensaments seran brodats per la lírica.

Com a conseqüència: la mètrica serà premeditada en Esclatans, mentre que en Maragall neix amb la producció. I per això pot escriure aquesta estrofa:

*Comença la tardor damunt dels camps.
Al pas dels caminants s'alça una gran vol
[cancels
en l'aire nival i amb tristors...
Els pàmpons es fan vells;
sola dels pins és eterna la verdor.*

anàrquica per un neo-acadèmic que escriu:

*L'agita la pompa llanguent d'una im-
[mensa corina
de seda morada que un vent de misteri
[la moure...*

Deixant, però, de banda aquests principis genèrics, hi ha una qüestió prou tècnica que es tracta de resoldre.

"Els francesos — diu Esclatans — tenen l'alexandri que s'adiu normalment al verb francès. Els italians tenen l'hendecasil·lab que s'adiu normalment amb el verb italià. Els catalans encara no tenim la nostra forma màxima, pròpia del nostre verb i de cap altre".

No trobant una forma autòctona susceptible d'excitar la creació rítmica, Esclatans la busca fent provatures de laboratori amb la lletra, la síl·laba i la paraula.

La troballa d'un vers autènticament català s'havia de buscar prenent l'accent com a clau del vers: la grisor i la monotonia de les vocals neutres del català són un "handicap" formidable per a l'ús recítil de la rima com a base del vers. Però el ritme d'accent pot tenir una flexibilitat adaptable o una formació rígida i geomètrica. És aquest darrer camí el que ha seguit l'Esclatans. La recerca de la forma clàssica del català li ha fet trobar, segons confessió pròpia, una combinació mètrica que batja de veritable forma "neo-acadèmica" del nostre vers. Amb la qual ha escrit quatre llibres de rimes:

*Sirena joguina marina d'escala i d'es-
[cuma
cadaver de sal i de llum: vas de porpra
[morada
flotant en l'onada daurada cenyit de
[vels negres
estela de marbre...*

Els versos transcrits estan compostos de cinc agrupaments rítmics formats d'una síl·laba tònica entre dues d'atones (disposició similar, feta la deguda substitució de la quantitat per l'accent a la de l'"amfibrac" clàssic.

"Esdevindrà aquest vers, com vol el seu autor, el vers clàssic del català? Hem d'afirmar, d'antuvi que la troballa d'Esclatans ateny moments felicitats quant a conèixer (a la crítica correspon de fixar la seva valor poètica). Però no és menys cert que a voltes el constant martelleig del vers se l'endú a buidors ideològiques — la "buida remor de pruja rítmica" de Maragall — en les quals ressona sense una justificació necessària.

*...i que repetit i rítmic que amb fol-
[luga
[romancea l'any i l'home...*

L'aportació d'Esclatans és estimable; però ens és difícil imaginar-la separada d'ell. Tota una literatura poètica a base d'aquest vers seria una cosa enfiadora, pels perills evidents que comporta aquesta perpètua masturbació rítmica. I ultra aquestes raons, caldria que Esclatans ens demostrés que realment aquest vers així escandit és el "propi del nostre verb i de cap altre". La marxa triomfal, de Rubén Dario, per exemple, deu tota la seva grandesa i tota la seva pompa al fet d'ésser escrita en una "allure" d'amfibrac, on la rima hi té un paper secundari:

*Ya viene el cortejo. Ya suenan las clarines...
[ros clarines...*

Ens sembla que les afirmacions d'Esclatans són una mica aventurades. Un neo-acadèmic com vol ésser ell, hauria d'haver tingut més cura a recollir els seus esforços i les seves temptatives a la bona poesia medieval. (Cal no oblidar que la tradició de l'alexandri i l'hendecasil·lab entre els francesos i els italians respectivament s'ha elaborat a través d'uns clàssics. El tall, profund en qualitat, de tres segles que mostra la nostra literatura, ens obliga a buscar els nostres en èpoques més remotes en les quals l'espirit i la consciència de la llengua era tot puixant).

Si hi hagués girat els ulls i l'hagués escrit amb desig de penetrar-hi, s'hauria adonat que gairebé tota la nostra poesia lírica de qualitat és escrita en un vers decasílab accentuat a la quarta, amb cesura després de l'accent. Aquest vers — no ens interessa ara ni el seu origen ni la seva sort en altres literatures — aconseguí incorporar-se amb tanta justesa al vers català que l'eclosió màxima de la nostra lírica, representada per l'obra d'Ausiàs March, és tota emmolada en aquest metre:

*Lleu't mi vull e prou no m'hi esforce:
[so fa lo lex de m'es terribles colpes.
Ans que la Mort lo procés a mi eloga,
[placit i Déu, p'us teu vull ser, que ho
[vuller.*

Una enumeració precisa dels poemes que ha cultivat aquest vers seria gairebé un catàleg complet de poemes lírics catalans: des de Berenguer de Pal·lós — el primer trobador de data coneguda — fins a Ausiàs March — acadèmic dels Jocs Florals — passant per Cerverí i Lluïl, l'ús del decasílab es manté viu. La tradició s'aguantava, encara amb els valencians i els decadents barcelonins: Romeu Lluïl, Andreu Martí, i el darrer poeta que manté una certa dignitat literària: Pere Serrall. Paral·lelament s'anà introduint l'hendecasil·lab italià que amb el temps — ben poc certament! — havia d'arrearconar el decasílab clàssic, just quan el català emmudia davant de la creixença florentina dels segles d'or castellans.

Quant als gèneres, cal dir que s'han revestit d'aquesta forma des de la tendra "cancó" amorosa fins al "serventes" polític (sàtira); ha suportat recitadament la ingenuïtat de les "balades" religioses, la mordacitat dels "maldits" i la violència una mica retòrica dels "plans" dels primitius florilistes i s'ha doblegat igualment a la pomposa expressió — turmentada per les sentors del Renaixement — de l'abarrocat Roig de Corella:

*Ab flor tan gran que nostres pits
[cobren,
a gran dolor, que el nostre pit esquinca,
[venim a Vos, Fill de Déu e Mare,
que nostres carns dels ossos se arranca
[i l'espirit desitja l'ésser perdre
pensant que mort per nostres greus de-
[lites*

*ver Déu e Hom, lo Fill de Déu e
[vostre
jou tot estès en vostres castes falces.*

La forta accentuació i el tallat energic de la cesura donen a aquest vers uns caires vius i precisos que s'adiuen al geni de la llengua i que justifiquen l'exclusió de la rima: però a la vegada en comporten l'ús. No fa gaires mesos que parlant (en sortir de l'exposició que feu el professor Gamisch de Berlín del mètode Ziewers) amb un prestigiós catedràtic castellà de la Facultat de Lletres de la nostra Universitat, aquest constata que el vers d'Ausiàs March era de ritme difícil de penetrar per una orella castellana.

Per altra banda, la composició rítmica d'aquest vers té prou amplitud per produir l'afeixugament que proporciona una massa pròxima tornada a temps d'igual intensitat.

"Per què no ha temptat gaire aquesta forma als nostres poetes contemporanis? En Verdaguier hom ja pot espigolar versos amb aparença de decasíllabs clàssics. Però l'ús conscient ha estat tardà. Heus ací una mostra plena d'espirit rítmic de Josep M. López-Picó:

*Ara que el fred fa les roses cançons,
[si l'espera l'el torna l'alba poruga,
signes. Amor, diligent més que l'alba
[i trobaràs en el cor de les roses
[tots els estels — que la nit incansable
[avergonyí de tan llarga nua —
[dins la nagora, de la llum fent rosada
[i en el repòs d'atruït molt més fràgil.
[Els que voldríem que el català em-
[pres amb exclusivitat aquest vers? La*

POEMA DE GUERRA

per HANS CAROSSA

(Hans Carossa és nat en un poblet de Baviera. Com ja es dedueix del seu nom, s'uneixen en ell el Nord i el Sud, la raça teutònica i la italiana. És especialment conegut pels seus llibres Eine Kindheit i Verwandlungen einer Jugend, meravellosos estudis de la infantesa i la joventut, escrits amb aguda penetració de psicòleg i amb deliradíssima intuïció de poeta. En el seu diari de guerra, Rumänisches Tagebuch, descriu les seves experiències al front romanes, com a metge de l'exèrcit. El poema que traduí fragmentàriament és extret d'aquest llibre, i l'autor ens el presenta com escrit per un soldat anomenat Glavina, símbol de l'espirit nou eixit de la guerra. "Si només hi hagués trobat frases elegants, intel·ligents, ben eslladades — diu Carossa — no m'hauria pas entretingut a desxifrar-los; però sovint sembla el crit d'un home que té el seny pertorbat, les paraules brunzen al voltant del meu cor com abelles; em plauria d'allunyar-me'n, però no em sé estar d'escoltar-les.")

Posarem tot de pedres als cims de Kishavas, un trofeu pels que foren occis al país de ginebres i roques, colgat sota el glaç! Obedients sense queixa, oblidats, ara jauen, sagnant, en les pedres d'un indret foraster, on cap roure no fulia.

Com seria la fi qui ho dirà? Les nacions prou medien, ombrívols. Alerta, i oh amics! Si veiéssiu un home morint-se, demaneu-li humilment que la seva mort sigui pura, que no pensi cap mal. Ell no és sinó un capdavanter. Tots en cendra tornem. Oh mans mortes, cobriu-los tots ells amb tanyos foscos de ginebre verd-blau!

Però aquell que tornés, que vigili. Amb veu nova ara Déu ha cridat tots els homes. És estret el vostre camí, llarga la tasca del dia, i tindreu rarament una festa, rarament un cant diumenge. Vigileu bo i dormits, com l'isard a muntanya.

La veritat, només ella, us nodreixi tot pensament. Tant mentides malignes colpen la terra! Gairebé és envaït el que brilla a les llindes remotes, allunyant els àngels del mal.

Damunt nostre son giravolta una angoixa callada, amb un bec com d'ocell, i sense ales, estèril però escampa una força. Ens fa ajupir dòcilment, i ella mai no es doblega.

Aquells mots vigorosos que enlacen els homes s'esborren del seny dels infants. Els corbs s'emporten els llibres daurats que el temple servava.

Vina, doncs, miasmatger de la gràcia! No t'atardis encara als cims, entremig dels vidents que ja han mort i de les àligues molles dels núvols. Davalla amb encesa amor als germans que et dalegen, ardents, vora llars ennegrides. Desvetlla, oh, tu, per nosaltres, desvetlla el teu crit.

Com s'alçarà del sepulcre qui mai no va ésser sepehit? Tomba't ja, a l'hora onzena? Alça del mig de les condres immòbils la imatge de l'home, sovint escampada entre els vents; basteix-la en secret al recer de les noves muralles.

En les roques mateixes i en l'escorça dels arbres, igual que els antics vagabunds, gravem senyals l'un per l'altre, al, en la neu i la sorra també; i si trobàvem la mort pel camí, en els últims moments, amb menjar i amb paraules boniques atraïeu els ocells de l'espai, i escriviu en llurs plomes blanques vells signes d'amor!

Però nosaltres als cims del Kishavas alçarem tot de pedres, trofeu pels que foren occis al país de ginebres i roques, colgat sota el glaç!

Són encara tancats dins l'hivern els cimals romanesos, però al cel ja brilla el temps clar. Al bedoll s'embrunia l'escorça i tota es clivella i, oh, la pell nova ja brilla desmota, talmant com d'argent.

Com a fulles llisquem en una camps estranyes que ningú no sabia, — que florirà, primavera, de tot això que es podreix?

La fe, ben servada, com llavor dels estels, brillarà amb una llum sempre im-
mòbil. Passaran moltes llunes i anys i potser colpirà el cristall clar del gelbre de l'ànima; i el glaç no es fondrà, però, sense saber-ho, com un vidre corbat tornarà els raigs de tantes colors a un indret molt llunyà, i de la terra envellida eixiran flames noves.

Cendra es tornen els morts als cimals de Kishavas, hi ha rovell a les nostres espases i són oblidats els llorers; però de bell nou en la joia innocent els homes s'asseuen davant el pa i el vi que foren amargos per a nosaltres. Feréstecs amors ancestrals fecundaran la cendra que es fon, i l'ànima és llure per a veure que no foren mai somnats. De la sang escampada s'alzequen juvenescs ardides, i els vells preceptes es tornen un cant.

Trad. de M. MANENT

CINC POESIES

de Walter de la Mare

Walter de la Mare: nat a Kent, 1873; poeta, novel·lista i crític.

El poema que segueixen són extrets del recull "Poems for children" (1931).

L'obra lírica d'aquest autor és un prodigi de finor i tendresa. Un mot que ell estima — "whispering", xiuxiuejant — podria definir la seva poesia. Profunda i àbria, blana, insinuant, feia de plomes i de somnis.

ALGU

Algú vingué a trucar a ma petita porta, algú vingué a trucar, n'estic segur, segur, segur. Vaig escoltar, vaig obrir, vaig mirar a dreta i esquerra, però res no es movia en la quietat nit fosca.

Només l'actiu escarabat tustava a la paret; només, des de la selva, el xiscle del mussol; només el cant del grill, quan la rosada cau.

Però qui em va venir a trucar no ho sé gens, gens, gens.

MOLT VELL SÓN ELS BSCSdshrdld

Molt vells són els boscos, i els brots que espellexen a les branques de l'esbarzer, quan els vents de març es desperten, són tan antics amb llur beutat! — oh, cap home no sap a través de quines silvestres centúries passeja la rosa.

Molt vells són els torrents; i els rierols que brollen on la neu dorm, freda, sota els cels d'atzur, murmuren una història del que ha passat i el que vindrà, i cada gota seva té la saviesa de Salomó.

Molt vells som nosaltres els homes; els nostres somnis són rondalles contades en el Paradís remot pels rossinyols d'Eva; despertem i xiuxiuegem una estona, però envaït el dia, el silenci i el son, talmant camps d'amarant, s'ajueuen.

resolució d'aquest problema anirà sempre lligada a l'aquest altre: i formes que volen? formes que recolzen? (estrefem la terminologia d'Eugenio d'Ors); i per tant correspon als poetes. Altament, nosaltres no fem pas poemes; hem volgut simplement fer ressaltar, — no guanyem pas descobrint la mediterrània — l'existència d'una forma que pot ésser rebuïda si es vol, però que no ha d'ésser rebuïda per un neo-acadèmic.

En el silenci, "Qui ho vol saber?", "Qui ho vol saber?", plorava per'el, per la.

Trad. TOMAS GARCÉS.

Malgrat la pluja, el públic celebra la diada amb força entusiasme

La Diada del Llibre, que venia preparada per una intel·ligent propaganda, s'ha vist aquest any desfluida per un factor que no obeeix a cap mena de coacció: el temps. Després dels ruixats de primera hora del matí, s'havia aixecat un dia esplèndid que havia encoratjat tothom a celebrar la Diada d'una manera digna i intensa. Les parades s'aixecaren fàrcides de paper imprès: les grans piles de llibres temptadores al·lucinant de monuments al·legòrics o de dependents atrafegats, es veieren aviat voltades d'un públic atapeït que com mosques a la mel no se sabia moure del lloc. Aviat es veieren els efectes de la propaganda d'aquesta diada: la diada es presentava sota mil·lors auspicis que cap any i semblava que Sant Jordi la protegia.

Però a quarta de tres, les negres nuvolades que es presentaven de llevant feren que a correcta els previsors aprofitessin la calma del dinar per cobrir les esteses amb teles impermeables. Els més optimistes, però, van rebre el ruixat damunt la parada i no pocs llibres quedaren inutilitzats.

La collita que es presentava al matí per la conjunció de la festa de Sant Jordi i el fet de caure en dissabte i setmana anglesa, va córrer moment de perill. El públic, però, decidí: no abandonà per tan poca cosa, la seva resolució, i es refugià de la pluja a l'interior de les llibreries. I la venda continuà, si no tan espectacular, quasi tan intensa. Cal parlar, en acabar la pluja, a la sortida de cinemes i teatres el públic es llança a l'assalt de llibreries, quioscos i parades i tothom es rescaballa.

El fet d'ésser dissabte feu que els notícies trobessin una temptació més en els carrers: fins a altes hores de la nit, i que molts d'ells — i això diu molt al seu favor — s'hi deixessin caure.

LES LIBRERIES

Si no hagués plogut hauria estat materialment impossible fer-se carrer preguntant-ho als llibreters, de calcular com havia anat la cosa. Es pot dir que tot Barcelona era una parada de llibres i la Rambla dels Llibres tota ella la Rambla dels Llibres.

Les llibreries més allunyades hi havien establert parades i era inútil de calcular la venda per la que assenyala la casa central. Com en unes eleccions generals, calia esperar l'escrutini.

Ultra una gran parada a la Plaça de Catalunya, la Llibreria Catalana, Ronda de Sant Pere 3, ha guanyat la seva façana amb una pintura simbòlica. Una nau, el pom de la qual és "Cultura", avança per damunt d'una mar. Al costat hi apareix el següent lema:

"Només nouga amb un vent: el dels llibres".

L'alcalde hi anà, per donar l'exemple, a fer provísio de llibres. A mitja tarda, la caixa registradora acusava una venda per valor de més de 50.000 pessetes.

A la Llibreria Espanyola, de Rafael López, a la Rambla del Mig, núm. 31, la venda fou també importantíssima. La façana de la botiga havia estat convertida, per l'escenògraf Alarma, en una gran locomotriu, carregada de llibres i la porta en una garita de guarda-agulles. Una estrident campana cridava el transeünt i de tant en tant la xemeneia llançava una gran fumera.

Rafael López ens diu que cal agrair a Palestra el gran èxit de la diada. De dotze a dues, apleix. L'animació ha estat extraordinària. Han acudit ací les artistes Irene López Heredia, Roser Pino, Laura Pinillos, Sara Fenor, Govern i a la tarda, Mercè Plantada i d'altres, que foren obsequiades amb rams de flors. Com és costum a la casa, han dirigit la paraula al públic, entre altres, els escriptors Domènec de Bellmunt, Lluís Capdevila, Ramon Vinyes, Enric Lluell, Ambrós Carrion.

Els llibres més venuts han estat els editats a la casa: de Guansé, Capdevila i els de Prudenci Bertrana. Rafael López té la intenció de seguir dilluns fent el descompte del 10 per 100.

A la Llibreria Francesa ens diuen que a no ésser la pluja la venda hauria estat incomparablement major que l'any passat. A migdia havien venut per valor de més de 5.000 pessetes. La pluja, però, va fer malbé per unes 2.000 pessetes de llibres de la parada, que aquest any era especialment d'obres tècniques, sempre cares.

A la Llibreria Maragall estan contents. Cada dia com avui! Els llibres més venuts han estat, naturalment, les obres de Maragall.

A la Llibreria Poliglota del carrer de Petritxol, el Sr. Duran està satisfet. Malgrat la pluja que ha perjudicat la parada de la Rambla, la botiga, però, és plena a vessar i la venda marxa. Aquest any, però, ens diu, no passa com els anteriors que la gent venia amb la tria feta. Avui trien i remenen abans de decidir-se. El que es ven més, però, són llibres per als infants. D'unes edicions de rondalles populars a pesseta, que tenen dotze volums, en tinc sis d'exhaurits. La gent fa 15, 20, 25 pessetes de despesa. El 95 per 100 de llibres venuts són catalans.

A la Llibreria Bastinos, del carrer d'Espel·li, estan satisfets. Han fet tindrada: el millor és l'aparador, amb unes esquadernacions meravelloses. Han venut molt més que l'any passat i han enviat molts llibres a fora. El que s'ha demanat més és "La sombra del Anticristo", llibre de R. Dacosta. També els de Roig i Rabentós.

AL PASSEIG DE GRÀCIA

Les dues parades de llibres instal·lades al passeig de Gràcia es van veure també molt concorregudes, principalment a partir de l'hora de plegar de les oficines i després. A despit de la pluja els venedors no dissimularen la seva satisfacció, constatant que d'una manera preferent foren sol·licitades les obres de caràcter literari.

S'emportaren el primer lloc "L'Hereu", de Prudenci Bertrana, i "Celistia", de Roig i Rabentós.

ELS EXITS DEL DIA

Segons les dades recollides, els llibres que més s'han venut han estat els catalans. D'una manera especial sobretot la venda de llibres per a infants i, en un nivell molt igualat, les gramàtiques, diccionaris i tota mena de manuals per aprendre d'escritura el català.

S'han venut extraordinàriament "Marta, la fatídica", de Roig i Llon; les "Nacions de Puericultura", de Roig i Rabentós; "Elevació", de "El Foc", de Barbusse; totes les publicacions de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, especialment llibres escolars; "Terres altes", de Kuittel; La conquesta de València; "Vint anys", de C. Soldevila; "Celistia", de Roig i Rabentós; "Filosofia i Cultura", per Serra i Hunter; "El cinema soviètic", per Josep Palau; "Teresa", per C. Montoliu; "La batalla de la vida", per C. Dickens; "Sinopsi mística", per Bulart i Rialp; "L'Hereu", de Prudenci Bertrana; "Confessions de Sant Agustí", de Palabra y Sangre, de Giovanni Papini; "La vida al camp" i alguns altres títols de les darreres novel·les.

Una de les xifres més altes, però, en la venda d'avui, ha estat aconseguida pels llibres de les col·leccions de l'Editorial Barcino, tant de l'"Enciclopèdia Catalana", "Els nostres clàssics", "Col·lecció Sant Jordi", com "Els clàssics del món".

LA POR DE LA PLUJA

De moment la pluja havia esverat els llibreters. Semblava que no podent comprar al carrer, el públic no compraria i es parlava de veure la manera de continuar el descompte dilluns. Alguns però, deien que el fet de trobar-nos a fi de mes perjudicaria, encara, la venda i que més valdria esperar una setmana o dues per repetir la diada. Després, però, de diverses gestions, el resultat de les quals fou que acabés de ploure, els llibreters van donar per bona i definitiva la diada.

FESTA A LA CASA DE CARITAT

Ahí, al matí s'ha celebrat amb tota solemnitat la Festa del Llibre a la Casa Provincial de Caritat. A la festa hi assistiren més de quatre-cents nois i ha tingut un èxit esclatant.

Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques

Dimarts, dia 26, les seccions segona i tercera d'aquesta societat celebraran la seva sessió mensual a les set del vespre al Servei Meteorològic de Catalunya (Urgell, 187). En aquesta sessió el Dr. M. Faura i Sans exposarà el tema "Geodinamisme tectònic de Fenoscàndia (Suecia, Noruega, Finlàndia i Rússia).

Charlotte Buhler

Ahí, dissabte, fou acomiadada al baixador del passeig de Gràcia la doctora en Filosofia de la Universitat de Viena senyora Charlotte Buhler. Invitada per la Universitat de Madrid s'ha dirigit a aquella ciutat per pronunciar-hi algunes conferències sobre psicologia abans de tornar a Àustria. Durant la seva estada a la nostra capital s'ha estatjat a la Residència Internacional de Senyores Estudiantes.

CURSOS I CONFERENCIES

Demà, dilluns, a les set de la tarda, a l'Ateneu Barcelonès, conferència pel Dr. Bonaventura Basagoda. Tema: "La casa dels més pobres".

* Demà, dilluns, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, a les vuit del vespre, donarà Ambrós Carrion la darrera conferència del curs sobre "La història del teatre".

* El senyor L. Rovira Gual, cridat pels seus respectius Ajuntaments, ahir, dissabte donà la primera i avui diumenge, la segona d'unes conferències científico-socials a Amposta i Tortosa sobre "Casa de Famílies i Colonial-Educatori per a nens psico-anormals de les Comarques tarragonines".

OLYMPIA

Opera Russa

"LA PROMESA DEL TSAR", òpera en quatre actes, de Rimsky-Korsakoff

La producció escènica de Rimsky-Korsakoff és de les més variades que hom pugui imaginar. Hom pot constatar en totes les obres d'aquest músic la presència d'un element que podria considerar, des d'un cert punt de vista, com un denominador comú que les emparenta. Totes convergeixen en un punt determinat, que és on en bona part el compositor recolza el seu criteri estètic. Volem dir que en aquestes concepcions hi ha sempre el fermament racial que determina la fessomia característica de totes elles i crea l'atmosfera inconfusible que les emmotlla. Per les formes adoptades, però, les produccions teatrals de Rimsky-Korsakoff divergeixen considerablement. Tots els procediments hi són assajats, els uns amb més èxit que els altres, des de l'ús rigorós del "leit motif" fins a la desprecupació absoluta de sistema. "La promesa del tsar", estrenada divendres passat per la companyia que actua a l'Olympia, és un retorn a una forma que semblava haver perdut tot el crèdit i que no seria gens estrany que tornés a imposar-se amb les mateixes prerrogatives que tingué abans de l'adveniment del drama líric wagnerià. En aquesta partitura el cant té sempre una gran preponderància, les veus són tractades amb especials miraments i els episodis musicals, construïts independentment els uns dels altres i desenrotllats donant sempre la preferència a l'equilibri estricte de la composició i deixant de banda certs escrúpols que

les exigències del text líric poguin suggerir. Cal dir que la realització d'aquesta concepció, que no pot ésser condemnada perquè aparegui més convencional que altres, és del tot feliç. No tota l'obra, però, es manté al mateix nivell. Els dos primers actes creiem que són els millors en conjunt. Els cors del primer són excel·lents, i es destaquen també en aquest acte el cant de "Liubatzka", arduament escrit sense cap acompanyament, un exquisit tercet i el duo final. En el segon acte, que debuta amb una bella escena de conjunt coral, és el més notable el cant de "Marta" i un Quartet que és un dels millors fragments de l'obra. En el tercer, la qualitat de la música no és ja tan pura, no hi ha potser tanta cura per la forma, i el mateix succeeix en el darrer, per bé que aquest arriba a prendre gran intensitat dramàtica, sobretot en l'escena final, d'obra però de gran efecte. L'execució i presentació d'aquesta obra foren immillorables. Tots els artistes treballaren amb el mateix encert i ens feren aplaudir versions plenes de vida i refinament matissades de cada paper. Hi prengueren part les senyores Vetchor, Sadoven, Jaceleva, Antonovitch, Marlova i Ravskai, i els senyors Kornonchoff, Pozemkovski, Kaidanoff, Lavretski i Gerbey, que foren entusiàsticament aplaudits, amb el mestre Steiman, al qual fou confiada la direcció.

B. S.

ESPECTACLES

La gran misèria dels espectacles

per
Carles Soldevila

La companyia russa de París que ha vingut a visitar-nos no ha trobat l'acolliment que esperava. Els seus components passen dies negres. Els russos de Praga que ens visitaren mesos abans tampoc s'endugueren cap bon record de Barcelona. I és que els russos no estan de sort a casa nostra, ni que siguin russos occidentalsitzats.

No. És que Barcelona ha perdut el cinquanta o el seixanta per cent del seu apetit en matèria d'espectacles. En deu d'un parell amb relativa vivacitat, però davant tots els altres, siguin indígenes o estrangers, siguin sumptuosos o modestos, no té ni estómac, ni paladar... ni pesetes.

I és per això que tot sentint la misèria d'aquests actors que després de despallir-se de les magnífiques vestimentes moscovites, atapeïdes d'or i de domàs, van a fer un sol apat que els ha de servir per tot el dia, no podem emocionarnos gaire. Fets més pròxims, misèries en les quals ens pertoca més responsabilitat, ens han consumit les reserves de la nostra sensibilitat. Pobres russos, pobres intèrprets de "Boris Godunov", sense dubte. Emigrats, transhumants, segurament enyorosos de llur pàtria, amb els dubtes i les tórtores del drama polític barrejat al de la pròpia penúria... Molt dolorós. Però, penseu que a les nostres

Rambles hi ha centenars de comedians, sense fama i gairebé sense esperança de tenir-ne. No se si fan un sol apat o si en fan dos al dia, però que no se sobrementen això és segur.

Els russos al capdavant no han pensat a visitar-nos en corporació amb tot l'aparell escènic fins que als països centro-europeus no els ha començat a abandonar el públic. Si París, Berlín, Londres o Viena, fossin les ciutats brillants i adinerades que eren anys enrera, quan no coneixia la crisi, ni es multiplicava la bancarrota, no els hauria passat pel cap de travessar els Pireneus — o en tot cas, ens haurien enviat un segon equip, a guisa de mostra o de destacament explorador.

En canvi, aquests comedians nostres que per negligència o per optimisme de tots, han cregut que podien viure tota la vida exercint la noble professió històrica, ara es troben de cop i volta amb una progressiva clausura de teatres. No faltaria algun esperit fèr i calculador que veurà en aquesta violenta crisi de l'espectacle una avinentesa perquè es realitzi una selecció ràpida i eficaç. Temperaments mediocres, comedians que han confós la inèrcia amb la vocació, és possible que sota l'impetu, esdevinguin inexorables, de la necessitat truin un altre ofici, o

almenys renunciïn definitivament a l'art de Talia. Caps de companyia que manquen de condicions directives o que no són prou actors o prou actius per servir de senyera, tal vegada, davant els obstacles esdevinguts insuperables, s'avisdran a entrar en altres companyies com a lloctinents o com a soldats distingits. Selecció i concentració, podrien certament ésser dos efectes favorables d'aquesta crisi dolorosa.

Podria ésser... Però, no sabem si ho seran. L'ànima humana i més encara l'ànima de la gent de teatre, no és indefinidament adaptable. Les passions de vegades hi tenen més força que la lògica i el sentit comú, àdhuc si sumen llur empena a la de la dura necessitat.

Això vol dir que els beneficis que pugui aportar a l'art dramàtic la crisi present són incerts i que, en canvi, els dolors i privacions que imposa són actualíssims.

Caldrà que hi pensem tots plegats i amb la pressa que tolem les mil tasques, totes urgents, que es decreen davant la nova Catalunya.

Es trist, és desolador, l'angúnia dels artistes russos que ens han vingut a visitar i a oferir-nos meravelles de color i de dinamisme escènic. Però més trista i d'una tristesa més fútnia és la tragèdia de la nostra gent de teatre.

El teatre de la llibertat

J. F. Vidal Jover

Sota l'epígraf de "Teatre de la llibertat", podríem remir un bon estol de "peces" que foren les gèlides dels nostres avia. Josep Robredo ocuparia el primer lloc en aquesta tria. El dia que s'escriguí la història sistemàtica de la política catalana durant el divuitè segle, hauríem de cercar en les incipientes obres dramàtiques del precursor de Pitarra i Vilanova, tot un fons de documentació.

Tota la vida de Josep Robredo està esmaltada de sacrificis a la causa liberal. El seu amor a la Constitució arriba textualment fins a la idolatria en aquells versos (pòeticament lamentables com quasi tots els seus), que portaven el títol de "Gosos del naixement, vida, mort, resurrecció, portents i virtutades de Nuestra Santa Constitució":

Para dar tus immortal
destruyendo a quien engaña
sola concebida en España
para el bien universal.

Així comenten els "Gosos", que acaben en una paròdia de l'acostumat ritual:

V. Ora pro nobis santa Constitució.
R. Ut digni efficiamur murietur servitium.

Aquest to de fàctia gruixuda és el generalment emprat en tota l'obra de Robredo. La sàtira moscovita era usada sempre contra els "servils" i en lloaça dels liberals. Això li féu experimentar el tast dur de les presons de la Ciutadella, on escriví la famosa decima: quan la reacció de l'any 1824:

ters temps d'angl desat casu mé
aviat damunt del personat català que
parla malament la llengua veïna. Els
salmeters castellans en saben alguna
cosa d'això i, des d'Argüelles i Mellos
Seca han aprofitat, sense gràcies la
burda estratagema del viatjant de
Sabodol que diu noi a cada pas i al
tres mots que, a la millor, a nosaltres
mai no ens ocorre d'empurar. Aquest
potser és l'únic avantatge que el nostre
teatre porta al teatre castellà. I és que
aquesta broma que ens gasten ara avui,
a nosaltres ja ens fatiga en pla
mil vuit-cents.

Tota l'obra de Robredo és una obra
de sàtira desfermada!

"Aquí está mossen Antón—dijo—
Mandando algunos sencillos
Y otros refinados pillos
Contra la Constitución;
Dice que la religión
De Dios defender espera
Y esto es pretexto ó quimera
para arrebatlar dinero,
que el Dios de pas verdaderos
no lo conoce siquiera."

Ni "jabali" ni "cauericóla", eren
paraules d'aquell temps. Però, segur
que Robredo — guardades les distàn-
cies en honor del còmic català —
s'hauria honorat anomenant-se senyal-
der de la Constitució de Cadix. Després
d'un segle va tanta distància de les
seves fàcties a les pocsoltes dels
senyals actuals, com hi va dels homes
que gravava (el de Fray Pitanza i del
guerriller Mn. Anton per exemple),
als nins del Fray Lazo i altres bar-
roeries similars.

De les seves obres catalanes potser
— com a teatre polític — la més ca-
racterística fou la "Numancia catalana
o libre poble de Porrera". Les dar-
reres paraules de l'Alcalde, amb tota
la seva lamentable ridícula del ca-
talà d'aquell temps resumeix l'esperit
batalador i pamfletari de Robredo i
guarda alguna cosa de la noble emoció
liberal que inspirava la seva ploma:

Habitants tots de Porrera,
la nostre poble han cremat
però no hi fa res: som llibres;
allí on hi havia llibertat,
allí sera patria nostra;
i si tots los Pobles, coberts,
les cadenes adossessin,
anirem a habitar,
en las asperas montanyas
a on de nou proclamam
la llei mes justa i mes sàbia
que l'Orbe enter ha admirat,
morimem, llibres, llibres,
ab les armes en las mans.

Siendo libre la nación
en esta cárcel gimieron
los primeros que dijeron
viva la Constitución:
en tiempos de la opresión
no se usara rigor tal,
pues todos en general
su corazón consultaron,
y más delito no hallaron
que el ser constitucional.

Era tot Barcelona que era xavacana
i olla en aquells temps. El i Renat
i Arús descobriren la gràcia del bi-
lingüisme damunt l'escena, gràcia ple-
bea que encara no ha estat abando-
nada del tot pels nostres autors i si
més no pels nostres actors. Amb la
diferència que la ridícula dels per-
sonatges "matamoros" que presentaven
l'un i l'altre sembla que en els dar-

rio Argentina acompanyada de les Pa-
ramount Girls, s'exhibirà tarda i nit
al sumptuós cinema-teatre del carrer
de Cort.

KURSAAL
INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA
DE GRANS REPRESSES
Programes excepcionals
De dijous, 25, al dimarts, 27 d'abril.
SIN NOVIEDAD EN EL FRENT
De dijous, 28 d'abril, al dimenge
1 de maig
SHOW BOAT
del dijous 2 al dimarts 7
ASFAITO i VALS DE AMOR
del dijous 6 al dimenge 8
LAS MENTIRAS DE NINA PETROWA
del dijous 8 al dimarts 13
LA MIDINETTE NEVOYQUINA
i REDENCION
del dijous 13 al dimenge 15
PARIS i TRAFALGAR
del dijous 16 al dimarts 18
POR QUE SE HUNDE EL MARINO
i MIO BUENAS
del dijous 18 al dimenge 22
UN PLATO A LA AMERICANA
Preus populars
Preferència, 1'50 ptes.
General, 0'75

'Ambició realitzada
La gran il·lusió de Constance Ben-
net de poder interpretar un paper
d'Infermera l'ha pogut veure realitza-
da finalment en la cinta "Nacida para
amar", en la qual ha estat unànime-
ment elogiada.

Constance Bennet presenta el seu
triomf, n'estava segura. La tendresa
i abnegació amb què interpreta el
personatge són degudes, segons ella
mateixa confessa, a un "seu especia-
líssim estat d'ànim".

Universitat
LLETRA OBERTA
Hem rebut aquesta lletra, tot pri-
gant-nos la seva publicació:
"Amic Carles Sentís:
Dels primers paràgrafs del vos-
tre article del dia 21 sembla deduir-
se'n que temen que la nova Federa-
ció Nacional d'Estudiants de Cata-
lunya es vegi sabotjada per part
de certs sectors d'estudiants dels
quals vam contribuir a constituïr-
la. Em crec en el deure de cul·tur
a fer constar que ni jo ni cap dels
meus amics que pensem com jo, po-
dem — si més no, per lleialtat — ob-
staculitzar l'actuació de la F. N. E.
l'eficàcia de la qual hem d'esperar que
contribuirà a l'endegament definitiu
dels problemes universitaris.

Vull fer remarcar que en els ar-
ticles que van aparèixer a "El Matí"
(com en la consulta del secretari
d'afers professionals de la Federa-
ció Catalana d'Estudiants Catòlics)
es veïlla només que per l'aplica-
ció escrupolosa de l'apartat e)

ESTRENA DIMARTS 26 al CAPITOL
Nacida para amar
Un cant a les excelsos vir-
tuts femenines; una histò-
ria plena d'amor i de ten-
dresa; un parrao de la vida
portat a la pantalla amb
insuperable mestria per

Constance Bennett
Superproducció sonora
P. D. C.
Exclusives
Cinamond Film

l'article 4 dels estatuts de la F. N. E.
que tan oportunament invocàvem, i
que, d'altra banda, em satisfà tant
com si jo mateix l'hagués redactat.

Segons creiem nosaltres, i d'acord
amb aquest apartat e), una associa-
ció no pot representar lligiti-
mament a tots els estudiants quan
tots els estudiants hi estiguin adhe-
rents. Deixar de complir aquest apa-
rat e), imitant l'antiga F. U. E. en
l'usudefruit del monopoli de la re-
presentació escolar, seria—deia jo—
realitzar l'antipatriòtica tasca de fer
caure la F. N. E. en la mateixa impo-
pularitat en què la F. U. E. caigué.

Maneu, pel bé de Catalunya, al
vostre afm, amic

E. FREIXA.

**TORNADA D'UN CATE-
DRATIC**

De tornada de Madrid, on ha for-
mat part del tribunal d'oposicions
a la càtedra d'Oftalmologia, vacant
a la Facultat de Medicina de Va-
lència, ahir es possessió de l'agu
del càrrec el doctor Marian Soria
Escudero, secretari general de la
Universitat.

Dr. Capell Especialista en ANO-RECTE
Fissures, Pèrdudes sang. Fístules
Tractament NO operatori, NO dolorós, Passaig de Gràcia, 210. De 3 a 6

MOLT AVIAT al FANTASIO

EL TENIENTE DEL AMOR

OPERA
SIN TITULO
DE
ROBERT WOLZ
con Gustav Fröhlich y Dolly Haas
UNA EXCLUSIVA FEBRE-R-BLAY

Es l'especta-
cle cim de
l'any

CARNET MUSICAL

ROMEA — Funció a honor de Maria Vila

Amb el teatre brillant, de les grans
solemnitats, Maria Vila va celebrar
la seva funció d'honor amb la repre-
sa de la cèlebre obra siciliana "Jo-
na rembrada" segons la castissa
i fresca traducció de Puig i Ferrer i
 Ventura Gassol.

Les possibilitats dramàtiques de
Maria Vila són posades a prova en
aquesta obra d'embruixaments i de
passions exaltades, i cal dir que surt
brillantment de la prova. L'encarna-
ció que fa de la protagonista és una
de les seves creacions més vigoroses.

Els altres artistes de la companyia
l'acompanyen molt dignament. D'una
manera especialment esmentar la tasca
de Maria Morera, que dona una gran
vitalitat al personatge que interpre-
ta, la de Maria Lluisa Morató, molt
sòbria i concentrada; la de Pius Do-
vi, molt encertada, sobretot d'ex-
pressió físionòmica. I així mateix els
senyors Aymerich, Gimbernat, Ca-
brer, etc.

També la presentació i el movi-
ment escènic del primer acte, amb
els seus ballets, trets amb força grà-
cia, són mercedors de lloances.

Maria Vila fou molt aplaudi-
da al final de tots els actes, i al
final de l'obra, en mig d'una xar-
dosa ovació i de les innombrables
paneres de flors ofertes pels admi-
radors, va haver de dir unes para-
ules de regreciament.

També foren molt aplaudits els
traductors, que es trobaven en una
llojia. A precs insistents dels espec-
tadors, Ventura Gassol es va alçar
a parlar en nom propi i del "ge-
mà" Puig i Ferrer. El seu càrrec
al Govern de la Generalitat dona
a les seves paraules una particular
importància.

Després de lloar la tasca de "la
nostra gran tràgica Maria Vila", va
glossar la profunda tristesa que sen-
tia de veure el col·lapse que passa
el teatre català. Va dir que encara
que totes les branques de la nostra
cultura fossin florents, si no ho

Avui, a les cinc de la tarda, el Cen-
tre Cultural del districte VII, al seu
estatge social (Riego, 5 i 7), celebra-
rà un festival literari-musical, en el
qual prendrà part els següents ar-
tistes: Josefa Papasey, pianista; Bua-
ta Ferris, baríton; Ignasieta Conca,
poetessa; senyoreta Llumbich, pianis-
ta; la violinista senyoreta Maria Te-
resa Choinet, acompanyada al piano
per la senyoreta Isabel Kaiser.

JANET GAYNOR y CHARLES MARLEY
ASFAITO
MUSICA DE GOSWING-BONNICHSEN

fos la del teatre, la cultura catalana
seria una cultura mancada. Va dir
que el Govern de la Generalitat, en
les temporades vinents, contribuirà
a redreçar-lo. "Però—va dir—cal
que l'entusiasme dels catalans pel
teatre no resti reduït a nits de gala
com aquesta sinó que sigui un entu-
siasme de tots els dies; altrament la
vida teatral esdevindria una cosa
purament artificial i burocràtica."

GOYA—"El tren fantasma", tres actes d'Arnold Ridley

L'autor ens vol sacudir els nervis
amb l'angoixa, el misteri, la por.
Ens transporta a una estació soli-
taria, en ple deshabitació. Un atzar fa
que un grup de viatgers que han
perdut un tren hagin de deturar-s'hi.
Com no hi ha cap alberg a la vora,
es veuran obligats a passar-hi la nit:
nit freda; de vent i de pluja. El cap
d'estació, abans d'anar-se'n amb la
seva bicicleta, els terroritza amb la
història d'un tren fantasma que pas-
sa certes nits i que té esglaiada la
comarca... Els viatgers no en creuen
res; però després... La descripció
d'aquesta, plena de sorpreses macà-
briques, d'al·lucinacions, de visions
fantàstiques, serà el tema de l'obra.
Un cop de teatre, una mica pueril,
que desce... finalment el misteri, li
fa de desc llac.

Es, doncs, un melodrama. Baix
melodrama encara. Car ultra les in-
genuitats que no admeten reflexió
ni anàlisi, l'emoció, l'angoixa, no es
despreuen essencialment del diàleg,
sinó dels sorolls, de les llums, de
les portes que s'obren amb misteri...
De totes maneres, el públic no
semblava espantar-se'n gaire de to-
tes aquestes truculències. S'ho pre-
nia bonament i reia. I això no era
degut precisament a què el públic
tingués uns nervis molt segurs. Era
degut que la companyia del Goya
interpreta aquest melodrama com un
saiet. En mataven així l'única atrac-
tiu que tenen aquestes obres, l'emoció,
que desvelling i la suggestió que
exerceixen damunt els públic inge-
nus.

Si "El tren fantasma", interpretat
d'una manera vigorosa i enèrgica,
amb un ritme trepidant i sec, tindrà
a ben segur un cert interès, dintre
el seu gènere truculent i extraliterari,
interpretat de la manera esto-
vada que hom ho feia al Goya, no
endevinem quina mena d'interès pot
suscitar.

Hom es plany que la gent no va
al teatre. Hom en mata, però, tots
els gèneres. Àdhuc els populars.

D. G.

I Concurs Català de Cinematografia d'Aficionados

Dimarts vinent, dia 26, a les deu de
la vetlla, tindrà lloc al Centre Excursi-
onista de Catalunya la darrera sessió
de fall de l'I Concurs Català de
Cinematografia d'Aficionados, en la qual
seran projectades les següents pel·líc-
les que porten el lema: "Fusta de
pi", "Aigua", i els films de color amb
els lemes: "Del Norte" i "Notes de
color".

En aquesta sessió serà també fallat
el Premi extraordinari del Centre, que
ha d'ésser concedit a la millor pel·líc-
ula de les guanyadores, però abans
serà projectada la que porta el lema
"Le carrefour", el qual film s'ha re-
but del Club de Cineastes de Bèlgica
opció al sudit premi extraordinari.

Finalment i com a clausura d'aquest
Concurs que tant d'èxit ha assolit, el
membre del Jurat, senyor Lluís Mas-
riena, en farà un resum crític i glo-
sarà el tema "Impressions d'un cin-
eista novell", acompanyada aquesta
disertació d'un film de la seva pro-
ducció.

Un espectacle que el públic ha qualificat de meravellos

IMPERIO ARGENTINA
EN PERONA CANTA Y BAILA PARA USTED EN CONVENIO

amb les
Paramount Carlton Girls
Tony, Bebe and Renee
del Plaza, de Londres, i
Demon's Jazz Orchestra

NOTA:
IMPERIO ARGENTINA
no podrà ésser admirada a cap
més local de Barcelona

Es despatxen localitats per a
dilluns, dimarts i dimecres, a
la nit

A més, a la pantalla,

ROBERTO REY
GLORIA GUZMAN

UN CABALLERO DE FRAC

Un film Paramount, en el qual
balega tot l'encís del París
lluminós i bohemí

UN CABALLERO DE FRAC

AVUI, a dos quarts de quatre, sessió corrent, sense l'actuació de IMPERIO ARGENTINA ni los PARAMOUNT GIRLS

A les sis, sessió especial, i nit,
a les deu, amb l'espectacle complet

Cicle de conferències sobre educació femenina

Mútu Escolar Blanquerna, se-
guint el costum iniciat l'any passat,
ha organitzat enguany un cicle de
conferències dedicades a les famílies
deles mutualistes amb l'intent de di-
fondre les qüestions relatives a l'en-
senyament i estrényer així el lligam
de l'escola i la família en l'educació
dels infants per mitjà d'un ben en-
cat en l'aplicació de mètodes i pro-
cediments.

El cicle d'enguany és exclusiva-
ment femení i confiat també a il-
lustres personalitats femenines del
professorat català. El pla és com
segueix:

Divendres, 22 d'abril. — "De quin
manera es pot orientar la lectura de
les noies", per la senyoreta Concepció
Vandellós, directora de l'Acadè-
mia Elisenda.

Divendres, 29 d'abril. — "Com es
poden aplicar els principis del mètode
de Montessori a l'educació fami-
liar", per la senyoreta Flora Martí-
nez, directora de l'Escola Blan-
querna.

Divendres, 6 de maig. — "La vida
de les noies estudiant a les Uni-
versitats angleses", per la senyoreta
Concepció Casanova, professora a
l'Institut-Escola de la Generalitat de
Catalunya.

Divendres, 13 de maig. — "Les di-
rectrius permanents en la formació
femenina", per la senyora Josefa
Herrera de Gall, inspectora d'ense-
nyament primari de Barcelona.

Aquestes conferències són dedica-
des especialment a les famílies que
integren la Mútu i a les seves
amistats. Es donaran a l'Acadèmia
Monturiol, Avinguda del 14 d'abril,
468, els dies anunciats, a les set del
vespre.

El divendres va tenir lloc la inau-
guració amb la conferència de la
senyora Rosa Sensat, que va desvet-
llar el més gran interès entre el
públic nombrosíssim de dames que
va assistir a l'acte. Va obrir el cicle,
fent ressaltar la importància de l'o-
bra que es duia a terme, el president
de Mútu Escolar Blanquerna, doc-
tor Baltasar Pijoan.

Avui, donarà la seva conferència,
la senyoreta Concepció Vandellós,
directora de l'Acadèmia Elisenda,
sobre el tema "Com es pot orientar
la lectura de les noies". Les senyo-
res que no siguin de la Mútu i
vulguin assistir a aquestes actes, po-
den sol·licitar-ho a qualsevol senyo-
ra mutualista o al local social, Pro-
vença, número 281.

El bell espectacle del Coliseum

Com era d'esperar donat els grans
atractius de l'actual program del Co-
liseum, que constitueix veritablement
l'espectacle més complet i més euro-
pen que s'ha vist a Barcelona en molt
temps, les sessions d'ahir es veieren
tan concorregudes que moltsimes
persones es veieren defraudades en
llurs desigs d'admirar a Imperio Ar-
gentina i a les Paramount Carlton
Girls, així com l'estupenda producció
de RoRobert Rey en "Un caballero de
frac". Per mitjà d'aquestes columnes
l'Emperador del Coliseum desitja since-
rament amb el distingit públic de Bar-
celona presentant-li les seves excuses
per l'ocorregut, enseme que li notifi-
ca que una ben estudiada forma de
venta de localitats anticipada evitarà
en el successiu tot conflicte d'aquest
ordre.

El magnífic programa del Coli-
seum, integrat per la pel·lícula parlada
en espanyol "Un caballero de frac",
de la qual Robert Rey és protagonis-
ta, i la interpretació personal d'impe-

LARGO CABALLERO

Ha parlat a Ginebra de la política social de la República

Madrid, 23. — El ministre del Treball s'ha reunit a Ginebra la següent informació:

A les 11.30, després de la intervenció del ministre del Treball anglès en la conferència, ha pronunciat el seu discurs el senyor Largo Caballero.

Hi assistien bastants espanyols amb residència a Ginebra, que havien sol·licitat especial autorització per assistir a la sessió del matí.

Després de saludar els companys de la conferència, el senyor Largo Caballero s'ha associat al sentiment de l'assemblea per les pèrdues sofertes en l'Organització Internacional del Treball, en les persones de mossenyor Nolens, Sekal i el que fou president del Consell d'Administració senyor Fontaine.

A continuació felicita el senyor Albert Thomas pel substancial informe que ha presentat davant la conferència, valguis document no sols per les seves profitoses ensenyances, sinó perquè és ple de fonda emoció i d'alt sentit de responsabilitat.

En dos punts de l'informe—afegeix—vull fixar-me ara.

Un d'ells és quan afirma que per realitzar l'obra de justícia i de pau venguda al final de la guerra són precisos únicament actes de fe i de voluntat.

Constitueixen el segon punt les al·lusions reiterades que fa a la labor empresa per la República espanyola, reconeguent en ella la seva voluntat de justícia social per una actuació sense reserves a tota l'obra ja realitzada per l'organització internacional del treball, concepte en el qual insisteix en referir-se al nou esforç per Espanya realitzat a favor del progrés social, a pesar de la crisi econòmica mundial i en afirmar que l'adveniment de la República espanyola ha tingut com a conseqüència directa una intensa activitat de política social.

Actes de fe i de voluntat—exclama—. Nosaltres reconeixem el seu valor. Una de les meves preocupacions i dels meus col·legues de Govern és dirigir a millorar la situació dels obrers del camp.

Doncs bé: el fruit d'aquesta preocupació ha estat el projecte de llei de bases per a la reforma agrària, les etapes i antecedents del qual proven la cura que s'ha tingut en la confecció del projecte i la importància que es concedeix al problema del camp.

Enumera a continuació els trets fonamentals de la reforma agrària i expressa la seva plena confiança en la fe i en la voluntat dels membres que les actuals Corts Constituents, perquè sigui votat, almenys en la seva part més substancial.

Referint-se després a altres iniciatives anunciades per ell en l'anterior conferència, realitzades ja algunes d'elles i en vies d'execució d'altres, tal com la reforma del Consell de Treball, creació d'interior de la secció internacional del ministeri d'un servei dedicat a seguir de prop les activitats de l'oficina, i a enumerar tot el relatiu a la participació d'Espanya en successives reunions de la Conferència.

Annuncia també que la preocupació del nou règim espanyol pels problemes socials es destacaria amb tota la seva força en la nostra Constitució.

Doncs bé: en l'article primer s'hi fa constar que Espanya és una República democràtica de treballadors de tota mena, que s'organitza en règim de llibertat i de justícia.

En altres articles de la Constitució

s'afirma que Espanya renuncia a la guerra com a instrument de política nacional, que l'Estat espanyol acatarà les normes universals del dret internacional, incorporant-les al seu dret positiu, que l'Estat prestarà assistència als malalts i als ancians, i protecció a la maternitat i a la infància, que la propietat podrà ésser objecte d'explotació forçosa per causes d'utilitat social, mitjançant adequada indemnització, que l'Estat podrà intervenir en l'explotació i coordinació de les indústries i de les empreses, que el treball és una obligació social, i que la República assegurarà a tots els treballadors les condicions necessàries per a una existència digna.

La prometença ha quedat, doncs, plenament confirmada per a honra de la nostra República i per a satisfacció de tots aquells que com nosaltres mantenim en el primer de la seva preocupació el foment del progrés social.

Referint-se després a la ratificació per Espanya dels convenis internacionals afegeix:

Heus ací un acte de fe i de voluntat.

La República espanyola, que té perfecta consciència de les càrregues que això li imposa, espera que ha de satisfer el nostre director i la conferència tota, sobretot en aquests moments de crisi que arriben a fer vacillar fins alguns esperits que havien donat generalment proves d'un gran optimisme.

Aquesta crisi ens preocupa a tots. Ens preocupa especialment el problema de l'atur. Per això em felicitó que en l'informe del director hagi estat explaiat aquesta problemàtica d'una manera clara i precisa i que s'hagi establert la necessitat d'un programa internacional d'obres públiques, de salvar deutes, d'establir un sistema monetari internacional i de crear una economia.

Aquests problemes han de resoldre's per mitjà de prudència i audàcia.

En aquest sentit jo aprovo amb totes les meves forces la proposició presentada pels senyors Jouhaux, Merle, Shuch, les quatre conclusions dels quals considero de gran eficàcia.

Cal anar a aquesta reunió de delegats plenipotenciàries que formen una llista de grans homes internacionals.

Cal convocar igualment una conferència que planteji novament el problema de les reparacions i altres deutes polítics internacionals en relació amb els interessos generals de l'economia mundial.

Importa afrontar també els problemes generals de la moneda i del crèdit, establint un sistema monetari internacional.

En fi, considero de gran importància la reunió d'una conferència internacional de la producció i dels canvis, per mitjà de la qual amb el concurs dels representants de les organitzacions patronals i obreres de cada país, s'elabori un projecte de conveni tenint en compte el descabellament gradual i sistemàtic del consum de les masses i el metòdic estudi dels canvis internacionals.

En recollir aquesta proposició preteno, no sols romandre fidel al enament de tota la meua vida, sinó als alts fins que persegueix l'organització internacional del Treball, sobretot a l'alt esperit de justícia i humanitat que presideix els destins de la República espanyola.

Srs. Joan March i Josep Calvo Sotelo.

Dictamen de la comissió permanent de Justícia, demanant que es concedeixi l'autorització sol·licitada pel Tribunal Suprem, per procedir contra el diputat Sr. Josep Bordes de la Cuesta.

Dictamen de la Comissió d'Obres Públiques sobre projecte de llei d'execució d'obres hidràuliques.

Dictamen de la Comissió permanent d'Hisenda sobre el projecte de llei d'amortització de totes les Obligacions el servei de les quals tenien al seu càrrec les empreses adherides al règim ferroviari.

Dictamen de la comissió permanent d'Obres Públiques sobre el projecte de llei dictant normes per a l'explotació per l'Estat de les línies de ferrocarrils abandonades per les empreses ferroviàries.

Recol·liment d'una proposició de llei del Sr. Ruiz Mora sobre supressió de l'avenç catastral fins a l'acabament del cadastre parcel·lar en els pobles en els quals es realitza per compte dels Ajuntaments.

Recol·liment d'una proposició de llei del Sr. Díaz Alonso concedint un termini per retornar les finques adjudicades a l'Hisenda per deutes de contribuents.

El cap del Govern

Madrid, 23. — El cap del Govern ha romàs al seu despatx oficial del ministeri de la Guerra, on ha despatxat amb el general sots-secretari i amb el cap del seu gabinet militar fins a la una. A aquesta hora s'ha traslladat al Palau Nacional per sotmetre alguns decrets a la firma del cap d'Estat.

Demà el cap del Govern passarà el dia al camp.

A un quart de dues de la tarda ha acudit a Palau el cap del Govern per despatxar amb el president de la República.

Foren convocats — afegeix — re-

ESPAÑA

UN ACORD DEL GOVERN

Es crea un Consell d'Economia Nacional

Té per objecte racionalitzar l'economia del país

Madrid, 23. — El Consell ordenador de l'economia nacional, que es crea, no és una continuació ni una imitació del Consell d'Economia Nacional.

La seva estructura, les seves funcions i la seva finalitat, difereixen essencialment.

No és tampoc una institució semblant del Comitè d'Indústria i Comerç de la Gran Bretanya, creat pel febrer de 1927, i la missió del qual és circumscriu a investigar les condicions i perspectiva del Comerç i de la Indústria d'Anglaterra, amb referència especial al comerç d'exportació.

No és tampoc una ampliació dels comitès econòmics anglesos que xifren tota la seva activitat en l'estudi dels aspectes concrets i limitats de la seva economia.

El Consell ordenador de l'Economia Nacional que es constitueix, té característiques i objectius propis, amb actuació i abast i tindrà alguna similitud amb la comissió que establí l'abril de 1926 el Reichstag i que es proposa específicament investigar la producció i venda dels productes de l'economia nacional.

La part dispositiva diu així:

Article 1.º — Se crea un Consejo Ordenador de la Economía Nacional.

Article 2.º — La misión de este Consejo, es:

a). — Determinar exactamente las condiciones actuales de producción y venta en el interior y en el exterior de los productos nacionales.

b). — Precisar las posibilidades que en producción y venta en el interior y en el exterior, tienen los productos nacionales.

c). — Articular un plan de racionalización de la Economía Nacional.

Article 3.º — El Consejo Ordenador de la Economía Nacional, cumplirá la misión que con este decreto se le confiere en el plazo de mayor brevedad.

Este plazo lo establecerá el Gobierno de acuerdo con el Consejo.

Article 4.º — El Consejo Ordenador de la Economía Nacional, se compondrá de quince miembros, designados por el Gobierno a propuesta del ministro de Agricultura, Industria y Comercio.

Dicho Consejo quedará constituido a los diez días de haber sido aprobado este decreto.

El cargo de consejero será retribuido.

Article 5.º — El Consejo Ordenador de la Economía Nacional se compondrá de un presidente, un vicepresidente, un secretario y doce vocales.

El presidente será designado por el ministro de Agricultura, Industria y Comercio.

Los cargos de vicepresidente y secretario, serán elegidos por el Consejo.

Article 6.º — El Consejo podrá incorporar a sus trabajos todos aquellos organismos relacionados con la Economía Nacional, que presten su colaboración a la obra que al Consejo se confía.

Article 7.º — El Consejo Ordenador de la Economía Nacional, podrá proponer al ministro de Agricultura, Industria y Comercio:

a). — El nombramiento de nuevos consejeros para el estudio de una materia determinada.

b). — La constitución de una comisión especial.

c). — La designación de ponencias.

d). — La destitución de consejeros.

El ministro de Agricultura, Industria y Comercio, resolverá sobre la propuesta del Consejo Ordenador de la Economía Nacional, en el plazo improrrogable de ocho días.

Article 8.º — Las personas, entidades o empresas que desarrollen sus actividades económicas en España, vendrán obligados a suministrar al Consejo Ordenador de la Economía Nacional, y a sus delegaciones directas, todos los datos que se les exijan, así como mostrarles los libros y documentos indispen-

sables, para las comprobaciones a que haya lugar.

El Consejo Ordenador de la Economía Nacional, dictará las normas necesarias para que en estos casos no se puedan divulgar secretos industriales o comerciales, y quienes intervengan silenciarán todos los datos y circunstancias respecto a los hechos que se investiguen, incurriendo en responsabilidad los que los divulguen, o las empresas que entorpecieran la gestión investigadora.

Incurrirán asimismo en responsabilidad los miembros del Consejo Ordenador de la Economía Nacional, que abusaran con propósitos lucrativos por su posición en estas investigaciones.

Article 9.º — Bajo la inmediata dependencia del Consejo Ordenador de la Economía Nacional, se organizarán las oficinas que serán constituidas por dos grupos diferentes. Una de ellas por las oficinas del propio Consejo, y las oficinas al servicio de las comisiones o ponencias para los estudios encomendados y otra oficina independiente y encargada de materias específicamente determinadas.

En este momento pueden reducirse a las siguientes:

Estadística, ordenación de la importación y exportación, propaganda, nuevos planes.

Article 10.º — Las actas de las sesiones del Consejo Ordenador de la Economía Nacional y sus ponencias, podrán ser publicadas.

Article 11.º — A los quince días de estar constituido el Consejo Ordenador de la Economía Nacional, habrá redactado su reglamento orgánico que someterá a la aprobación del ministro de Agricultura, Industria y Comercio.

Article 12.º — El Gobierno podrá disponer la disolución del Consejo Ordenador de la Economía Nacional en el momento que de acuerdo con el juzgue cumplida la misión que se le confía por este decreto.

L'EXPORTACIO

Podrà transitar per França la patata primerenca: Els vins blancs

El trànsit de patates

Madrid, 23. — Al ministeri d'Estat han facilitat la següent nota:

"El Sr. ministro de Estado telegrafa de Ginebra anunciando que, según comunicaciones que acaba de recibir del presidente del Consejo francés, y como resultado de las gestiones que en unión de nuestro embajador en París ha realizado el Sr. Zulueta, el Gobierno francés levantará a partir de hoy, día 23, la prohibición del tránsito de la patata española por territorio francés, prohibición que de haber sido mantenida tan graves perjuicios había de causar a la exportación española al imposibilitar el acceso por vía terrestre a distintos mercados de Europa muy importantes para nuestro comercio."

Los señores Zulueta y Madariaga, en relación directa con el ministerio de Agricultura en España, persiguen sus gestiones para hallar una solución a la parte del decreto relativo a la prohibición de importación de la patata española en Francia."

Declaracions del senyor Domingo

Madrid, 23. — En Marcellí Domingo ha dit que ahir durant el dia havia celebrat distintes conferències telefòniques amb el nostre ministre d'Estat, que es troba a Ginebra.

A la vegada el ministre, amb l'ambaixador d'Espanya a França, celebrà entrevistes amb el cap del govern francès i amb els ministres d'Agricultura i comerç d'aquell país.

Totes aquestes entrevistes i conferències tenien com a única finalitat tractar del problema creat per a Espanya pel decret publicat pel govern francès en virtut del qual es prohibeix la importació a França de la patata primerenca espanyola i del trànsit per territori francès.

Les dites entrevistes i conferències han tingut en un de llurs aspectes un resultat satisfactori.

Des de l'ambaixada espanyola a

França ens han comunicat telegràficament aquest matí que al Diari Oficial de França apareix avui un dispositió admetent el trànsit de la patata espanyola per territori francès.

A partir de la signatura de l'acord comercial hispanofrancès de 23 d'octubre de 1931, el ministeri d'Agricultura ha vingut realitzant prop del govern francès, a través del ministeri d'Estat, el compliment de la part de l'article primer del dit acord, segons el qual els vins blancs d'olives no seran sotmesos més que als mateixos drets interiors i impostos que graven els vins francesos similars.

Com a conseqüència de les dites gestions, el govern francès acaba de modificar l'espanyol que ha disposat sotmetre des d'ara els vins d'olives exportats, als mateixos drets interiors que els productes similars francesos.

El servei francès de laboratori examinarà les mostres dels vins procedents d'Espanya que se li presentin, i si el citat anàlisi indica que els dits vins constitueixen, segons les lleis fiscals i la llei comercial francesa, vins ordinaris, seran gravats simplement amb el dret de circulació, i els impostos propis dels vins.

El ministre d'Hisenda francès ha cursat ja en aquest sentit les instruccions necessàries a l'Administració de contribucions directes.

En Marcellí Domingo acabà notificant als periodistes que surt a la nit cap a Barcelona, on romandrà el diumenge i el dilluns, dedicat a l'estudi dels vots particulars presentats al projecte de reforma agrària, i en preparar el discurs de contestació al debat de la totalitat.

Espera el ministre d'Agricultura que aquest projecte començarà a discutir-se a finals de la setmana pròxima o, a més tardar, a començaments de la següent.

El Nunci ha visitat el ministre de Justícia

Madrid, 23. — Avui, a dos quarts de tres, ha estat al Ministeri de Justícia el Nunci de S. S., monsenyor Tedeschini, que ha conversat durant uns minuts amb el senyor Albornoz.

Monsenyor Tedeschini ha dit que la visita havia estat solament de cortesia i per a parlar d'assumptes generals relacionats amb l'Església, però sense cap transcendència.

No vine, ni molt menys, ha afegit, a crear nous conflictes i si solament, com he dit, a tenir el gust de saludar el ministre.

Sanacions contra un diari

Terol, 23. — Ha estat recollit el periòdic catòlic "El Ideal". El governador, com que som en període electoral, no pot imposar una sanció al dit periòdic. Se li aplicarà la llei de defensa de la República.

El pagament del blat importat

Madrid, 23. — Les 50.000 tones de blat que s'importaran de l'estranger seran pagades en pessetes, al comptat, pels fariners receptors de la mercaderia, però, el pagament en moneda estrangera s'efectuarà en tres terminis de trenta dies, amb el fi de no influir en el canvi.

Pel Govern es constituirà un fons per a assegurança de canvi.

EL PRIMER DE MAIG

El dia primer de maig no hi haurà espectacles a Madrid

Madrid, 23. — El Jurat mixte d'espectacles, en reunió celebrada aquesta nit ha acordat que no hi hagi espectacles públics, de cap classe el diumenge dia primer de maig.

Com ja se sap el Jurat mixte el componen patrons i obrers.

Aquests defensors de la conveniència de suprimir els espectacles el dia de la festa del treball mentre que els patrons s'oposaren a aquesta pretensió, demanant que almenys es permetés treballar a aquells que voluntàriament volguessin fer-ho i als familiars de les empreses.

Aquesta proposta fou refusada resoltament pels representants obrers.

Posada a votació la proposició, hi hagué empat, que es resolgué votant amb els obrers el representant del Ministeri del Treball.

Un manifest de la Unió General de Treballadors

Demana calma... perquè la revolució és imminent

Madrid, 23. — La Unió General de Treballadors ha dirigit als seus afiliats un manifest amb ocasió de la festa del primer de maig.

El document comença declarant que el moment no és propici per a exaltacions i entusiasmes, puix que el panorama que ofereix el món és lamentable, ja que se cerneix l'amenaça que posa en perill la pau, la democràcia i les conquestes obreres.

Després diu:

"La incapacitat del règim capitalista per a fer front a la situació del moment actual creada per la guerra, és evident."

Estem assistint a la quiebra definitiva i a la agonia d'un sistema que ha cumpit ja la seva història i que hoy se delinca mantentant en el vici."

Se mantine totavia per la fuerza

LLORENS
RAMBLA DE LES FLORS-30

EL TREBALL DEL CAMP

Els comunists andalusos contra les màquines

Sevilla, 23. — A la Diputació continuà aquest matí la reunió per discutir les bases del treball del camp.

Els obrers comunists demanaren que no hi hagi màquines mentre existeixin parats.

Altres sectors obrers es limitaren a dir que es reduís el nombre de màquines emprades al camp, fixant en vint-i-cinc homes per màquina de sis peus, i augmentant aquest nombre gradualment per a les màquines col·loïdors.

Els patrons no accepten la proposició, oferint per a la seva del cigrò set pessetes per jornal, i l'obligació de segar una hectàrea en quatre penades.

En la sega de la civada i l'escaiola, nou pessetes per jornal, i l'obligació de segar cinc penades per hectàrea.

En la sega del blat, faves i civada, nou pessetes per jornal, i vuit penades per hectàrea.

Els obrers tampoc no accepten el cop de rendiment mínim, i no estan d'acord amb els oferiments patronals, puix que demanen sis hores de treball i tretze pessetes de jornal.

En vista que no es podia arribar a un acord s'ajornà la sessió per continuar-la a la tarda, i es nomenà una ponència mixta que dictaminés següentment.

Gestions del ministre

Sevilla, 23. — El ministre de la Governació va rebre al Govern civil una nombrosa Comissió de la Cambra de Comerç Agrícola, Circul Mercantil i altres entitats que acudiren a testimoniar-li l'agraïment en nom de totes les forces productores de la província, per la visita a Sevilla i per la tasca realitzada per garantir la collita.

L'invitaren a un esmorzar, al qual el senyor Casares Quiroga s'excusà d'assistir per manca de temps.

També va rebre una Comissió de la U. G. T. de Còrdova, que l'invità a anar a aquella capital.

Declaracions a la premsa

Sevilla, 23. — Moments abans de retirar-se del Govern civil el senyor Casares Quiroga rebé els periodistes.

Un d'ells li parlà de les bases del treball manifestant la seva opinió que no s'arribaria a un acord.

El senyor Casares contestà que el Govern no podia fer més del que ha fet en aquest assumpte.

Foren convocats — afegeix — re-

Vaga de pàgesos a Pedrocha

Còrdova, 23. — Els camperols del poble de Pedrocha s'han declarat en vaga, recorrent les masies, realitzant nombroses coaccions, i fent que el bestiar fos abandonat.

El governador ha ordenat la clausura del Sindicat i la detenció de la directiva per considerar la vaga il·legal.

Demà vindrà el senyor Casares Quiroga per intervenir en la redacció de les bases del treball durant la propera collita.

Renovació naval

Madrid, 23. — Sembla que sobirà a les companyies navieres subvencionats per l'Estat, a emprendre la renovació de vaixells amb el fi d'evitar acomiadaments als tallers de construcció de la marina.

El ministre de Marina ha estat autoritzat per a iniciar gestions amb aquesta empresa i arribar a una fórmula en aquest sentit.

El patrimoni de la Corona

20.000.000 de pessetes per a l'Estat

Madrid, 23. — Un periòdic del matí publica un aforisme en el qual diu que en arregar la comptabilitat del que fou patrimoni de la Corona, funció encomanada a l'Administració de Propietats, el caixer habitat dels bens privats d'Alfons de Borbó llurà al Consell d'Administració de l'òrgan de la República la quantitat de 18.000.000 de pessetes perianys al dit senyor.

Aquesta suma — afegeix el diari — es troba constituïda en la seva major part per títols i accions de diverses empreses, per uns quants milions de pessetes en paper al 4 per 100 amortitzable de 1927, per moneda estrangera entre la qual figuren 100 unces d'or espanyols, 50 lliures esterlines or, francs suïssos, etc., etc., i 245.324/75 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya i metatlle.

També diu l'esmentat periòdic, que entre els fons d'Or ha estat trobat un de fals.

Interrogat el director general de Propietats sobre la veritat d'aquesta notícia ha dit que la quantitat llurada pel caixer habitat d'Alfons de Borbó s'eleva a 20.000.000 de pessetes però que no era propietat particular del dit senyor sinó que procedia de fundacions i que la quantitat d'or i moneda estrangera era de poca importància.

Afegeí també el senyor Bujeda que no tenia notícies que entre els fons d'Or que guardava a la caixa l'habilitat n'hi hagués un sol que fos fals.

EROTYL
Específic de l'ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA) (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa i molts altres per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més polivalent estimulant de l'activitat neuro-espiro-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulador de les glàndules interessades. Produït pur i rigent, completament inofensiu. Mal perjudicial, ni lesions cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantharides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE I INSUBSTITUIBLE PER A RECÒRRER LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològic del Dr. W. Durrem
Alt de Sant Pau, 80 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 2175 ptes.

A L'EXTREM ORIENT

Un Govern comunista a Amoy. -- La Comissió Lytton troba dificultats a la Manxúria. -- El Govern manxurià en perill

govern de l'arribada, en forma oficial.—Fabra.

L'acció dels enemics del Govern manxurià

Toquio, 23. — Segons telegrams que publiquen els periòdics d'aquesta capital, les forces que lluiten contra el Govern del nou Estat manxú han estès llur acció sobre el camp ferat oriental xinès.

Els residents japonesos dels voltants de Tao Laihaon, petita població situada al sud de Harbine, s'as-

segura que han estat segregats per les dites forces, i això ha donat lloc a què les autoritats japoneses disposessin la sortida immediata d'un

Wellington Koo està dispo-
sat a cooperar amb la Co-
missió d'armaments

missió d'enquesta
Mukden, 23. — El senyor Welling-ton Koo, delegat xinès a la Comissió d'enquesta de la Societat de Nacions, ha manifestat durant una en-

trevista celebrada amb els periodistes, el seu decidit propòsit de participar en els treballs que l'esmentada Comissió ha de realitzar a Manxúria.—Fabra.

a hora
Badalona

fou després de dinar i no després de sopar ja que en aquest cas i d'estar la víctima al llit el més lògic és que no portés ni mitges ni lligues. Segons la diligència verificada

aquesta tarda es dedueix que estant Emmy sentada l'assassí, armat amb un ganivet, anà per darrera l'agafà pel coll i apojant-se en el seu cos li seccionà el coll.

Les conclusions que els metges han formulat després de l'autòpsia

que després formularan molt més ampliadament davant el jutge faran ser jurament que aquest crim entri en un nou període que bé podria ésser el principi del fi.

Els cavells trobats a la mà de la interfecta poden donar llum a aquest cas sumari si efectivament com es creu

També la plena identificació del cadàver permet una vegada més amb coneixement de causa suposar que l'autor és Polanco.

Ara bé, si l'anàlisi que de les larves efectuen els forenses dona un resultat com el que a primera vista sembla, això és, que estiguin en el primer període de descomposició i per tant el crim data tot el més de

dos mesos, forçosament el crim degué verificar-se a darrer de gener i en aquest cas queda descartada la casa del carrer de Rosselló com a

Aquesta suposició fa sospitar que la mort degué verificar-se quan Eulàlia estava pel generl darrer comprant en una flequeria d'aquell barri

El fiscal ha oficiat al Jutjat perquè aquest matí sens falta sigui portada la Rossy a reconèixer el cadàver i sembla ésser que es farà el

mateix amb Balsano, ja que així es
podrà veure si davant el cadàver
quasi reconstituït té la sang freda
que mantingué durant la seva estada
a Badalona i que li Bala...

a Badalona i que li mita a poc d'arribar al Jutjat quan en posar-li peus a firmar la diligència efectuada hagueren de prestar-li una cadira, puix que ni sostenir-se en peu podia i fir-

Això no passà desapercebut per a Jutjat i s'espera que aviat s'aconseguirà que declarï d'una vegada.

Carajana, que havia treballat a organitzar la gran manifestació patriòtica d'ahir i d'avui han constituït una ratificació vibrant del plebiscit nacional del dia 2 d'agost de l'any pas-

Cada acte celebrat ahir, tot els que tindran lloc avui, són altres tantes manifestacions de la voluntat de Catalunya a favor del seu recobrament internacional.

gral, representat avui, com un punt de partida acceptat per tots els catalans, per l'Estatut. Aquesta coincidència patriòtica es posava de manifest no solament per les multituds que omplien els carrers, sinó també per les

plien els locals i pels aplaudiments amb què rebien els discursos dels homes del P. C. R. sinó d'una manera més convincent, encara, amb els mols d'encoratjament que un cop aca-

Gràcies a la iniciativa de P. C. R., el descabdellament d' la qual començà ahir amb la remarcable èxit, la gran mani

festació pro integralitat de l'Estatut que avui se celebrarà Barcelona tindrà per complement el magnífic aixecament ciutadà de les comarques catalanes.

1990

ES PUBLICA TOTS ELS DIUMENGES

Mirabot (Sec. de V.) - Notariat, n.º
Téléphon 15824.

TAPAGOTERES HIDROFUGOS
Campalano (R.) Engineer. - Aribau, 14.
TINTORERIES
Arquer (A.), Muntaner, 105. - T. 7732

**V
VAIXELLES - CRISTALLERIE
CASA FERRE**

**Cristall i vaixelle
ARGENTERIA, 68**

VINS I LICORS

R. SERRA

Vins de marca i a raig
CORTS CATALANES. 480
— TELEFON 30453 —

XOCOLATES
Bombons Fins Garriga. - Carmo, n.º
Foix. La més famosa a la pedra. T. 798

VIES URINAIRES
DEBILITAT NERVIOSA
ne soffrir indolgent d'aquestes mal-

Tractaments del Dr. SOIVRE

diatitla, gots militar, etc., de l'home, la, vaginitis, matritis, ureetis, oisporitis, fluxos, etc., de la dona, per reixen aviat i radicalment amb els Guarrelzen per ells sols, sense injeccions, bugies, etc., tan perillos sempre i que gú no s'assabenta de la vostra malaltia.

varicel·la, zetzema, herpes, dicars varlagues de les camcs), erupcions escrofums, malalties que tenen per causa humors, atiques i rebels que siguin, es guareixen el Dr. Solvré, que són la medicació deien regerent la sang, la renouen, auisme i fomenten la salut, resolent en a, grana, toronçals, supuració de les elors, en general, etc. guafins la pul

la (manca de vigor sexual), pollucions
espermatorrees (pèrdues seminals)
i, maldecap, verigüna, debilitat muscu-
lacions, trastorns nerviosos de la dona
s'entenen o esgotament nerviós, per cré-
der en així i radicalment amb els Panos.

que un medicament són un aliment
sistema nerviós. Indicareu especialment
a mena d'excossos (vells sense anys)
funcions i conservar fins a l'extrema
el vigor sexual propi de l'edat. Venda:

**FARMACIES D'ESPANYA, PORTUGAL
FRANÇA**

Ter, 18, telèfon 50791, rebiran gratis
l'origen, desenrotllament, tractament i

Moderna" Carcassona

DESPATX
ANCS, 8 -- Telèfon 10916
REGULADORS

**soluts de la trencadura
totes menes
al Models moderns
ORTOPEDIQUES**

regir les desviacions
esquena
tica són la millor garantia
ada en 1875

EBEDOR

compost d'un paraigua
lluna biselada, majòlle
prestatges metall i a
quetes.

Tot per 100 pess

JADOR
Compost d'un bufet amb

biselada, vidres decorats i
bre rosa, una taula de
envernissada, 6 cadires de
corbadea envernissades.

Tot per 235 pess

MITORI con
le

Tot per 315 L

PLA, Carme, núm.
Barberà - PRINCESA, 10

termina en bono sendolena

Exposició

de

Camises, Corbates i Païames

Durant els dies del 23 d'abril
al 5 de maig
presentació de les darreres
novetats d'estiu en

**Camises, Corbates
i Païames**

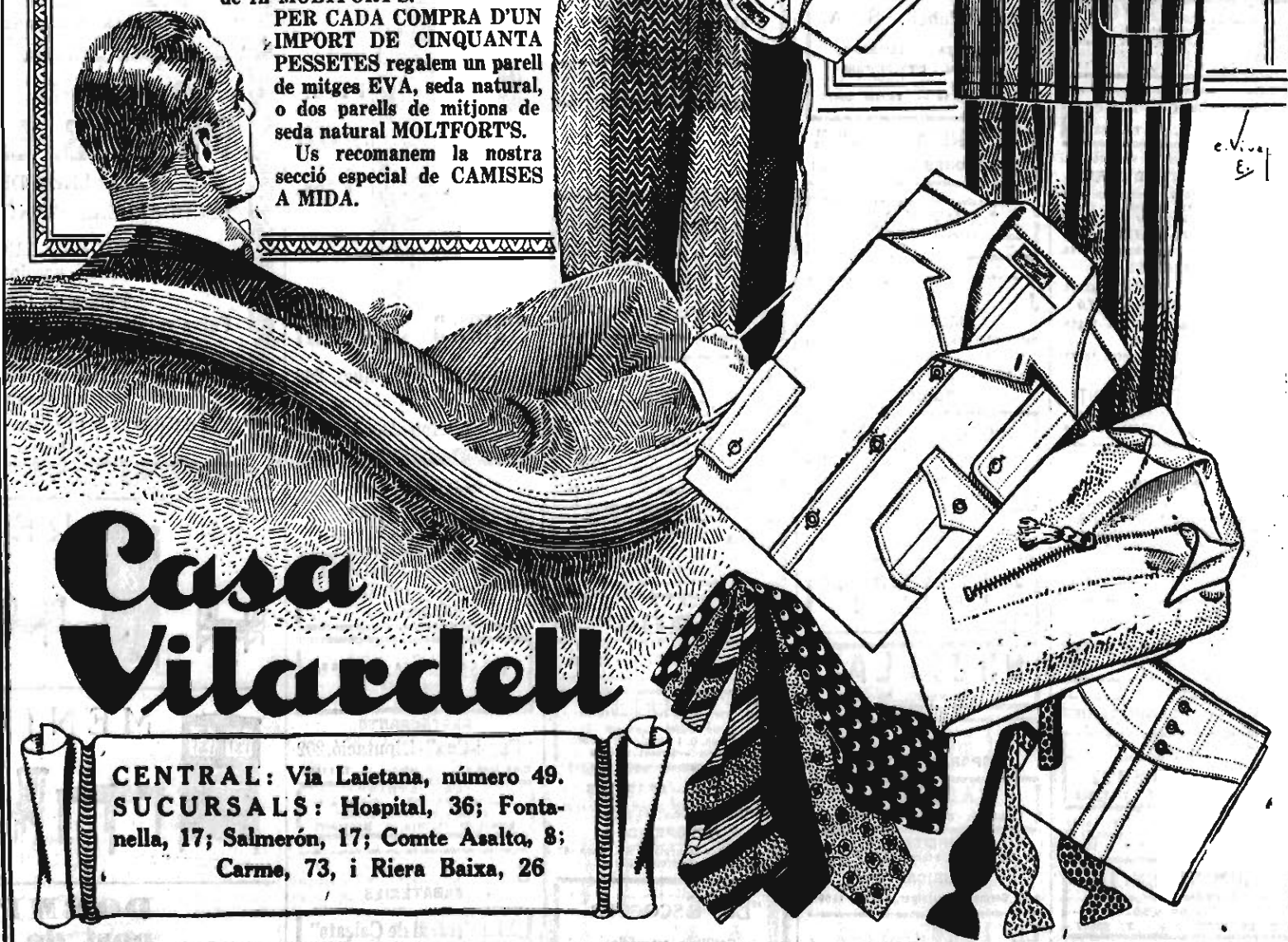
**A PREUS MOLT
INTERESSANTS**

En els nostres abundants assortiments trobareu articles d'exquisida originalitat i bon gust. Per a fer més agradable la visita, REGALEM als compradors d'aquests articles el següent:

PER CADA COMPRA D'UN IMPORT DE DEU PESSETES regalem un parell de mitjons fantasia cotton, i PER CADA COMPRA D'UN IMPORT DE VINT-I-CINC PESSETES regalem un parell de mitges EVA, de fil, o dos parells de mitjons de fil MOLTFORT'S.

PER CADA COMPRA D'UN IMPORT DE CINQUANTA PESSETES regalem un parell de mitges EVA, seda natural, o dos parells de mitjons de seda natural MOLTFORT'S.

Us recomanem la nostra secció especial de CAMISES A MIDA.

Casa Vilardell

CENTRAL: Via Laietana, número 49.
SUCURSALS: Hospital, 36; Fontanella, 17; Salmerón, 17; Comte Asalto, 8;
Carme, 73, i Riera Baixa, 26